

แนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่
ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ดาหวัน บุญตาเหิน

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
วันลงทะเบียน..... 17 ส.ค. 2554
เลขทะเบียน..... 16384640
เลขเรียกหนังสือ..... HV400.55

๓461๒

๒554

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนาสังคม

มกราคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ได้พิจารณา
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง "แนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่
แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ " เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม ของมหาวิทยาลัย
นเรศวร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี กรรพุมมาลัย)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อำนวย พิรุณสาร)

หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

มีนาคม 2554

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือ เป็นอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี กรรพุมมาลย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้ คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ตลอดจนการช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองในครั้งนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สำนักงาน ปฏิบัติการภาคเหนือทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษา ดูแล ติดตามความก้าวหน้าของผู้ศึกษาระหว่าง ระยะเวลาการฝึกปฏิบัติงาน การทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และข้อเสนอแนะที่ดีเสมอมา ตลอดจนแนะนำพื้นที่ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ให้แก่ผู้ศึกษาด้วย

ขอขอบคุณพระครูสมุห์วิเชียร คุณธมฺโม คณะกรรมการ และสมาชิกกองทุนสวัสดิการ ชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ทุกท่านที่ได้ให้ ความอนุเคราะห์ในการตอบการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี ทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในครั้งนี้ ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบและ อุทิศให้แก่ บิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ดาหวัน บุญตาเห็น

ชื่อเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝก
ใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย ดาหวัน บุญตาเห็น

สถานที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี กรรพุมมาลย์

ประเภทสารนิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.บ. สาขาวิชาพัฒนาสังคม,
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2553

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการศึกษา 1. เพื่อศึกษาลักษณะกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ และการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในอนาคตของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากบุคลากรองค์กรภาครัฐ (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น) คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ และสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่รวมทั้งหมดจำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง และเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะและการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

การดำเนินการของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ เป็นการดำเนินการในรูปแบบของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ และกลุ่มสัจจะสวัสดิการวันละ 1 บาท ควบคู่กันไป ซึ่งเป็นจุดเด่นของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

1.1 การวางแผน (Planning) จะมีแผนงานรวมที่เป็นส่วนกลาง โดยกลุ่มสมาชิกสามารถนำกฎระเบียบไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับกลุ่มของตนเองได้

1.2 การดำเนินการ (Actuating) ใหม่ เป็นการดำเนินการในรูปแบบของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ และกลุ่มสัจจะสวัสดิการวันละ 1 บาท ควบคู่กันไป กองทุนสวัสดิการก็เป็นการแบ่งเบาภาระและช่วยเหลือชาวบ้านตำบลแม่แฝกใหม่ได้อีกทางหนึ่ง

1.3 การติดตามผล (Monitoring) มีแบบสำรวจข้อมูลกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลแม่แฝกใหม่ ไว้ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของกลุ่มสมาชิก

2. ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น จากการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

2.1 บุคคล คณะกรรมการบางคนก็ไม่มีเวลาที่จะเข้ามาทำงาน ชาวบ้านก็ยังไม่เข้าใจในการทำงานเท่าที่ควร คณะกรรมการไม่รับบทบาทหน้าที่ของตนเอง

2.2 งบประมาณ บางครั้งก็ไม่มีเงินพอให้สมาชิกกู้ยืม สมาชิกที่กู้เงินไป ไม่สามารถนำเงินมาชำระได้ งบประมาณสนับสนุนจากเทศบาลเพิ่มเติมก็ไม่ได้รับงบสนับสนุน

2.3 วัสดุอุปกรณ์ สำนักงานกองทุนสวัสดิการยังไม่มีประจำในแต่ละหมู่บ้าน

2.4 ระบบการจัดการ ชาวบ้านยังมีความสับสนในเรื่องกองทุนสวัสดิการชุมชน

3. แนวทางการบริหารจัดการในอนาคต ของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

3.1 บุคคล (Man)

3.1.1 จัดฝึกอบรมคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน

3.1.2 เทศบาลสนับสนุนบุคลากรมาฝึกอบรมด้านการเทคโนโลยี

3.1.3 มีการจ้างบัณฑิตจบใหม่ที่เป็นคนในพื้นที่เข้ามาทำงาน

3.1.4 มีการผลักดันการจัดสวัสดิการให้ครอบคลุมครบทุกหมู่บ้านในตำบล

3.2 งบประมาณ (Money)

3.2.1 ประสานงาน และของบประมาณจากเทศบาลเป็นประจำทุกปี

3.2.2 การกู้ยืมเงินมีการกำหนดวงเงินให้กับผู้กู้ในอัตราที่เท่าเทียมกัน

3.3 วัสดุอุปกรณ์ (Material)

3.3.1 มีสำนักงานกองทุนเป็นของตนเอง

3.3.2 จัดงบประมาณสำหรับซื้อวัสดุอุปกรณ์สำนักงานเป็นของตนเอง

3.4 ระบบการจัดการ (Management)

3.4.1 ร่วมจัดทำเวทีกับองค์กรภาครัฐ

3.4.2 จัดเวทีแลกเปลี่ยนระดับหมู่บ้าน

3.4.3 ออกกฎระเบียบให้ประชาชนที่เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มจะสะสมทรัพย์

ได้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มจะสวัสดิการวันละ 1 บาทด้วย

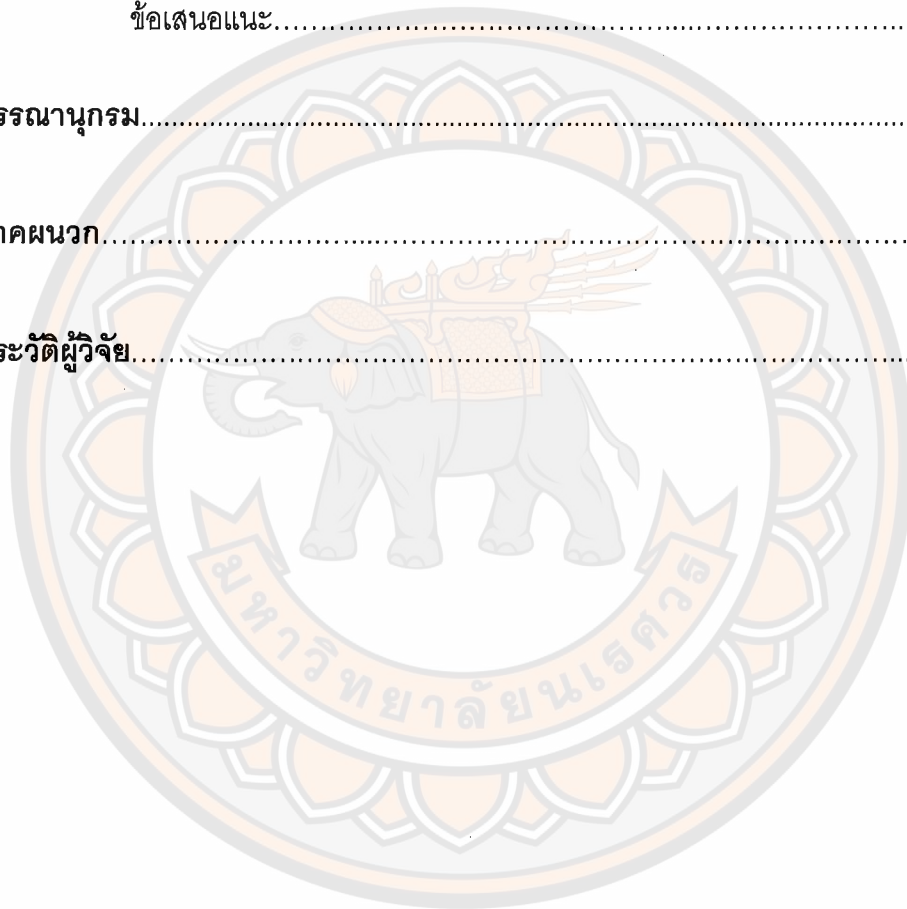
3.4.4 คณะกรรมการเลือกตัวแทนของกลุ่มเครือข่าย ในจำนวนเฉลี่ยที่เท่ากัน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของงานวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ.....	5
×แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	19
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	21
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
4 ผลการวิจัย.....	23
ผลการศึกษา.....	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทสรุป.....	40
สรุปผลการวิจัย.....	41
อภิปรายผล.....	43
ข้อเสนอแนะ.....	47
บรรณานุกรม.....	48
ภาคผนวก.....	51
ประวัติผู้วิจัย.....	76

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ระบบสวัสดิการของสังคมไทยในอดีตที่มีลักษณะเป็นชุมชนสวัสดิการ บ้านและวัดมีบทบาทสำคัญในการดูแลเรื่องจัดสวัสดิการครอบคลุมปัจจัยสี่ของชุมชน ต่อมารัฐบาลกลางมีบทบาทในการจัดสวัสดิการ ซึ่งช่วงแรกเป็นการจัดให้เฉพาะผู้ที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ตามระเบียบหลักเกณฑ์ของหน่วยงาน โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้พิจารณา สู่การจัดสวัสดิการโดยรัฐที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขึ้น เช่น พ.ร.บ. การประกันสังคม ทำให้แรงงานในระบบสามารถได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึง ในช่วงที่เศรษฐกิจเติบโต ภาคเอกชนได้มีบทบาทในการจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ มากขึ้นโดยมีระบบการประกันรูปแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ซึ่งผู้ที่สามารถเข้าถึงก็เป็นกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลาง - รายได้สูง แต่คนที่เป็นแรงงานนอกระบบ เกษตรกร คนยากจนไม่สามารถเข้าสู่ระบบที่มีอยู่ได้ จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2551 ระบุว่าจากประชากรวัยแรงงาน 52.40 ล้านคน เป็นผู้มีงานทำ 37.80 ล้านคน แยกเป็นแรงงานในระบบ 13.70 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 36.30 แรงงานนอกระบบ 21.10 ล้านคน หรือร้อยละ 63.70 ซึ่งถ้าเทียบจากจำนวนแล้วประชากรกลุ่มนี้จะมีประมาณ 38.70 ล้านคน ที่ไม่ได้อยู่ในระบบสวัสดิการจากระบบประกันสังคมและภาครัฐ แม้จะได้รับสวัสดิการพื้นฐานจากรัฐบางส่วนแต่ก็ถือว่าเป็นกลุ่มที่ขาดหลักประกันความมั่นคงในชีวิต

จนกระทั่งเมื่อประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ.2540 ถึงผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างกว้างขวาง ภาคครัวเรือน เงินออมเบื้องต้นของภาคครัวเรือนลดลงร้อยละ 1.2 เนื่องจากรายได้ของภาคครัวเรือนชะลอลงตามภาวะ วิกฤตเศรษฐกิจ ประกอบกับภาวะตกต่ำของธุรกิจทำให้มีการปรับลดเงินเดือน ค่าตอบแทนต่าง ๆ และจำนวนแรงงานถูกเลิกจ้างเพิ่มขึ้น รายได้เกษตรกรชะลอลงเนื่องจากผลผลิตและราคาพืชผลอยู่ในเกณฑ์ตกต่ำจากสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย และราคาในตลาดโลกที่มีแนวโน้มต่ำลง ด้านรายจ่ายลงทุนของภาคครัวเรือนเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยลดลงมากจากข้อจำกัดด้านกำลังซื้อการขาดแคลนสินเชื่อและอัตราดอกเบี้ยสูง มูลค่าการสะสมทุนเบื้องต้นของภาคครัวเรือนมีอัตราลดลงร้อยละ 64.9 เทียบกับอัตราลดลงร้อยละ 0.4 ในปี 2539 ประชาชนชาวบ้าน แกนนำชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ทบทวนสรุปบทเรียนเกี่ยวกับระบบการคุ้มครองทางสังคม (Social Safety Net) ที่มีอยู่

ในสังคมไทยก็พบว่า ความเป็นเครือญาติ ทุนทางสังคมในด้านต่าง ๆ ในชุมชน สามารถช่วยรองรับ การแก้ปัญหาจากภายนอกได้เป็นอย่างดี ทำให้มีการรวมตัวกันฟื้นฟูระบบคุณค่าทุนทางสังคมที่มี อยู่มาช่วยเหลือเกื้อกูลกันในลักษณะของการจัดสวัสดิการชุมชนจากฐานทุนด้านต่างๆ ที่มีอยู่ของ ชุมชน เช่น การจัดสวัสดิการจากฐานกลุ่มออมทรัพย์ องค์กรการเงิน วิสาหกิจชุมชน กิจกรรมทาง ศาสนา การจัดการทรัพยากร ฯลฯ เมื่อได้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในช่วงปี 2547 ทำให้เกิดแนวทางการจัดสวัสดิการชุมชนที่มีการคิดค้นร่วมกันมากขึ้น นำไปสู่การจัดตั้ง กองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบลที่เน้นให้มีการสมทบงบประมาณจากสามฝ่าย คือ ทุนที่มาจาก การออมของสมาชิกในชุมชน ทั้งในรูปแบบออมทรัพย์เดิม หรือสัจจะลดรายจ่ายวันละบาท การ สมทบจากรัฐโดยผ่านช่องทางสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และการสมทบจากองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ทำให้เกิดกองทุนสวัสดิการชุมชนขึ้นอย่างกว้างขวางขึ้น

ในปี 2550 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นาย ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม) ได้จัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นระดับชาติ คณะอนุกรรมการสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัดทุกจังหวัด และรัฐบาลจัดงบประมาณ สนับสนุนการขับเคลื่อนขยายการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล และสมทบงบประมาณใน การจัดสวัสดิการชุมชน ตามแผนปฏิบัติการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมไทยเพื่อชีวิตมั่นคง ตาม แผนยุทธศาสตร์ ๕ ปีสร้างสวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2550 - 2554 ทำให้เกิดกองทุน สวัสดิการชุมชนตำบลขึ้น 3,138 ตำบล จากข้อมูลกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลที่ได้รับ งบประมาณสมทบแล้ว 2,917 แห่ง มีสมาชิก 895,597 ราย เงินกองทุนรวม 450.87 ล้านบาท การ ดำเนินการของกองทุนมีการจัดสวัสดิการสำหรับสมาชิกและผู้ยากลำบากในชุมชน ครอบคลุม ตั้งแต่การเกิด แก่ เจ็บ ตาย เช่น รับขวัญเด็กเกิดใหม่ ทุนการศึกษา ค่าใช้จ่ายยามเจ็บป่วย พัฒนา อาชีพ บำนาญ ฌาปนกิจ และสวัสดิการด้านต่างๆ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันและความ พร้อมของแต่ละกองทุน คุณค่าสำคัญที่ได้จากการจัดสวัสดิการโดยชุมชนคือทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชน ฟื้นฟูระบบคุณค่าเดิมของสังคมไทย การทำงาน ร่วมกันของชุมชนท้องถิ่น เกิดเป็นเครือข่ายสวัสดิการชุมชนในระดับจังหวัดและระดับชาติที่มี บทบาทสำคัญในการขยายการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนในพื้นที่ใหม่และการพัฒนาคุณภาพ กองทุนสวัสดิการชุมชนในพื้นที่เดิม

ขบวนการองค์กรชุมชนได้เสนอการจัดสวัสดิการชุมชนต่อนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชา ชีวะ) เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2552 ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญและยืนยันนโยบายสนับสนุนการจัด สวัสดิการชุมชน โดยจะพิจารณางบประมาณสนับสนุนในปี 2553 ในหลักการสมทบ 1:1:1

(ชุมชน : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : รัฐบาล) และได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ภายใต้คณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแห่งชาติขึ้นมาเพื่อจัดทำข้อเสนอต่อรัฐบาลในการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนต่อไป

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มจากการเชื่อมโยงของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์แต่ละกลุ่ม/หมู่บ้าน ซึ่งเป็นองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชน หรือเป็นองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชนแต่ละกลุ่ม แต่ละหมู่บ้าน เนื่องจากมีทั้งการฝากเงินสะสมทรัพย์ มีการกู้ยืม เหมือนออมทรัพย์ทั่วไป แต่มีจุดเด่นที่มีการแบ่งผลกำไรมาจัดตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการแก่สมาชิกของกลุ่ม

การดำเนินงานของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ เน้นการบริหารจัดการด้านการพัฒนาด้านระเบียบวินัย คุณธรรม/จริยธรรมของสมาชิกเป็นหลักมากกว่าที่จะคำนึงถึงการบริหารด้านการเงิน ให้มีความเติบโตใหญ่ เป็นกลวิธีในการใช้เงิน เป็นเครื่องมือในการรวมคน เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะคุณธรรมด้านเสียสละ สัจจะ สามัคคี มีวินัย และอื่นๆ ให้แก่สมาชิกของกลุ่มฯ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถ ศักยภาพ วิสัยทัศน์ของคณะกรรมการบริหารของแต่ละกลุ่มฯ และเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ การป้องกัน แก้ปัญหา การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนบนพื้นฐานการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง (กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่, 2553 หน้า 1)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษากระบวนการบริหารจัดการของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน และเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการศึกษารูปแบบการจัดการสวัสดิการที่หลากหลายต่อไปได้

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ และการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาแนวทางการการบริหารจัดการในอนาคตของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ โดยแบ่งเป็นกลุ่มๆ ดังนี้

1. บุคลากรองค์การบริหาร (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น)
2. คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่
3. สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้ เพื่อที่จะศึกษาลักษณะกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ การบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการกองทุนฯ ตลอดจนแนวทางการพัฒนาในอนาคต เพื่อมุ่งสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืนของกองทุนสวัสดิการ

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2553 - มกราคม พ.ศ. 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ

กองทุนสวัสดิการชุมชน หมายถึง กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานบริหารจัดการควบคุมกันของ 2 กองทุน คือ กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และกลุ่มสัจจะสวัสดิการวันละ 1 บาท

ปัญหาอุปสรรค หมายถึง สถานการณ์ที่เกิดขึ้น ที่เป็นปัญหาของการดำเนินการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยแนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

พะยอม วงศ์สารศรี (2537, หน้า 30) กล่าวว่า "การจัดการ" คือ กระบวนการที่จัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอน โดยอาศัยความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจของสมาชิกในองค์กร การตระหนักถึงความสามารถ ความถนัด ความต้องการและความมุ่งหวังด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรควบคู่ไปด้วย องค์กรจึงสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ศิริอร ชันธหัตถ์ (2536, หน้า 65-66) กล่าวว่าในการวางแผนหรือกำหนดโครงการใด ๆ ก็ตามจะต้องดำเนินการเป็นขั้น ๆ รวม 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน (Planning) จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน กำหนดวิธีการบุคลากรหน้าที่ เวลาให้ชัดเจน กำหนดทรัพยากร เช่น เงิน วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีต่างๆ
2. การปฏิบัติตามแผน (Implementing) เป็นขั้นลงมือปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ระบุไว้ ซึ่งผู้รับผิดชอบจะต้องประสานงาน ควบคุมการปฏิบัติงานให้บุคลากรและหน่วยงานย่อยปฏิบัติตามแผนให้ครบถ้วน
3. การติดตามผล (Monitoring) เป็นขั้นติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรตามแผนและกำหนดเวลาของแผนอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่มีการปฏิบัติงานเพื่อควบคุมและตรวจสอบหาข้อบกพร่อง ปัญหาอุปสรรค เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติต่อไป

4. ประเมินผลสำเร็จ (Evaluation) เป็นขั้นตรวจสอบว่างานสำเร็จไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายมากน้อยเพียงใด เพื่อให้ตกลงใจว่างานนั้นควรยุบเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขไปในโอกาสต่อไปหรือไม่

วิจารณ์ สารรัตนะ (2545, หน้า 3) ได้กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหารอย่างน้อย 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การวางแผน (Planning) เป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งนักวิชาการทั้งหลายกำหนดขึ้น จะเริ่มต้นด้วยหน้าที่ทางการวางแผนเป็นอันดับแรก จึงแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนเป็นอย่างดี โดยที่องค์ประกอบของกระบวนการวางแผนขององค์การหนึ่งๆ ประกอบด้วย ภารกิจ จุดหมาย และแผน โดยภารกิจเป็นข้อประกาศอย่างกว้างๆ เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายหรือเหตุผลพื้นฐานในการดำรงอยู่ขององค์การ และขอบข่ายงานเฉพาะขององค์การ หรือที่ทำให้องค์การแตกต่างจากองค์การอื่น สำหรับจุดหมายเป็นเป้าหมายแห่งอนาคต หรือผลลัพธ์สุดท้ายที่องค์การต้องการให้บรรลุผล ขณะเดียวกันแผนงานหมายถึงวิถีทางที่จะก่อให้เกิดการกระทำเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับองค์การ

การจัดองค์การ (Organizing) เป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สืบเนื่องจากการวางแผนกล่าวคือ เมื่อองค์การจัดทำจุดหมาย และแผนเชิงยุทธศาสตร์แล้ว ผู้บริหารควรต้องออกแบบโครงสร้างองค์การเพื่อให้การบริหารงานบรรลุจุดหมายแผนเชิงยุทธศาสตร์ขององค์การนั้น การออกแบบโครงสร้างองค์การ เป็นกิจกรรมที่ควรได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอเนื่องจากปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้างองค์การเกิดขึ้นมากมาย

การนำ (Leading) เป็นสถานะที่ผู้นำใช้ความพยายามที่จะให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การที่ผู้นำจะเป็นผู้นำที่มีศักยภาพดังกล่าวได้พึงทำความเข้าใจทฤษฎีการจูงใจ (Motivation) ภาวะผู้นำ (Leadership) การติดต่อสื่อสาร (Communication) และการบริหารกลุ่ม (Group) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

การควบคุม (Controlling) เป็นกระบวนการวางระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์การบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ มุ่งให้เกิดความมั่นใจว่าสมาชิกในองค์การได้ประพฤติปฏิบัติไปในทิศทางที่จะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานการทำงานที่กำหนดไว้เป็นเครื่องมือ

ในการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งขององค์การ การเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกในองค์การ

หลักการวัฏจักรของ เดมมิง (Demming อ้างถึงใน พะยอม วงศ์สารศรี, 2542, หน้า 267) หลักการจัดการประกอบด้วย 4 ขั้น คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) การแก้ไขปรับปรุง (Action) ธงชัย สันติวงศ์ (2543, หน้า 2) ได้กล่าวว่า กระบวนการจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน โดยแบ่งเป็นแผนงานเฉพาะครั้ง การจัดองค์การ ประกอบไปด้วย การจัดโครงสร้างงาน การจัดโครงสร้างอำนาจหน้าที่และการจัดโครงสร้างองค์การ เพื่อเชื่อมโยงโครงสร้างงานและโครงสร้างหน้าที่เข้าด้วยกัน การสั่งการ เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการปฏิบัติ อาจกระทำโดยการจูงใจหรือบังคับตามกฎหมายระเบียบ การควบคุม เป็นการกำหนดและตรวจสอบการปฏิบัติงานตามที่ได้วางไว้

กระบวนการบริหาร (Process of Administration) หรือการประกอบการในทางการบริหารนี้บางทีจัดว่าเป็นหน้าที่ของนักบริหาร และได้มีผู้ให้ความเห็นถึงลำดับขั้นที่สำคัญของกระบวนการบริหารไว้แตกต่างกัน บางทีท่านเห็นว่าน่าจะต้องประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดการองค์กร (Organizing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุม (controlling) เป็นต้น อย่างไรก็ตามการเสนอความเห็นในเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการบริหารนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการตื่นตัวในเรื่องการบริหารจัดการแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) ซึ่งหมายถึง ความพยายามที่จะค้นหาวิธีการบริหารที่ดีที่สุด (On Best Way) ในการทำงานจากแนวคิดที่จะหาวิธีที่ดีที่สุดในการบริหารงาน Luther Gulick และ Lyndal Urwick ได้สรุปกระบวนการบริหารไว้ใน "Paper on the Science of Administrator" ในปี 1973 ว่า กระบวนการบริหารย่อประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการ หรือที่เรียกกันย่อ ๆ ว่า "POSDCOR" ซึ่งอธิบายตามความหมายไว้ดังนี้ (ศิริพรชัย ลดาวัลย์ ณ อยุธยา, 2542 , หน้า 32-33)

1. P =Planning หมายถึง การวางแผนอันเป็นการคาดการณ์ในอนาคต ซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบาย (Policy) ทั้งนี้เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องต้องกันในการดำเนินงาน การวางแผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้ความรู้ในทางวิทยาศาสตร์และวิจรรณญาณ วิวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการ โดยความถูกต้องอย่างมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความถูกต้องและสมบูรณ์

2. O=Organizing หมายถึง การจัดส่วนราชการหรือองค์กรซึ่งในการศึกษาบางแห่งก็พิจารณาไปกับการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการด้วย เรื่องการจัดแบ่งส่วนงานนี้ต้องพิจารณาให้

เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน คุณภาพของงาน หรือจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่าง นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ช่วงของการควบคุม หรือพิจารณาในแง่ของหน่วยงานหลักหน่วย ณะนำหรือที่ปรึกษาและหน่วยงานช่วย เป็นต้น นอกจากนี้ในการศึกษาเรื่องการจัดองค์การนี้ยังได้ ศึกษาถึงการแก้ไขอุปสรรคขัดข้อง ตลอดจนการปรับปรุงองค์การการบริหารได้ดีขึ้นด้วย

3. S=Staffing หมายถึง การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งหมายถึงการจัดการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เพื่อให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติงานให้เหมาะสม รวมถึงการที่จะเสริมสร้างและรางวัลซึ่งสัมพันธ์ภาพในการปฏิบัติงานของคนงานและพนักงานด้วย

4. D=Directing หมายถึง การอำนวยความสะดวกรวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงานซึ่งต้องใช้ศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ มนุษย์สัมพันธ์ และการจูงใจ เป็นต้น การอำนวยความสะดวกในที่นี้ รวมถึงการวินิจฉัยสั่งการซึ่งเป็นหลักอันสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารงานและขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานมาก ภารกิจจะดำเนินไปด้วยดีได้ จำต้องมีการตัดสินใจที่ดีและการสั่งการที่ถูกต้องเหมาะสมกับแต่ละลักษณะของการตัดสินใจ

5. CO=Coordination หมายถึง ความร่วมมือประสานงาน เพื่อการดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่นศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้การประสานงานดีขึ้น เพื่อช่วยแก้ปัญหาขัดข้องในการปฏิบัติงาน การร่วมมือประสานงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการบริหาร เพราะเป็นกิจวัตรประจำวันที่จะต้องกระทำในการปฏิบัติงาน และเป็นสิ่งที่มีอยู่ในระดับของงานการร่วมมือประสานเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องจัดให้มีขึ้นในหน่วยงานของตน เพราะเป็นปัจจัยสำคัญในอันที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

6. R=Reportion หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่จะต้องให้ประชาชนทราบด้วย อันที่จริงการรายงานนี้มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสารอยู่มาก การรายงานโดยทั่วไปหมายถึงวิธีการเกี่ยวข้องกับการให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถามผู้บังคับบัญชาและ/หรือผู้ร่วมงาน ความสำคัญของการรายงานนั้นอยู่ที่จะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความเป็นจริง

7. B=Budgeting หมายถึง งบประมาณ โดยการศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ตลอดจนการใช้วิธีการงบประมาณเป็นแผนงานเป็นเครื่องมือในการควบคุมงาน วิธีการบริหารงบประมาณโดยทั่วไปมักดำเนินหมุนเวียนคล้ายคลึงกันอย่างที่เรียกว่า "วงจรงบประมาณ" ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1. การ

เตรียมขออนุมัติงบประมาณ 2. การพิจารณาให้ความเห็นชอบ 3. การใช้จ่ายงบประมาณ 4. การตรวจสอบการใช้งบประมาณ

แนวคิดของ เฮนรี ฟาโยล (Fayol อ้างถึงใน กนกพร น้อยปรีชา, 2546, หน้า 37) ให้ทรงเห็นว่าการจัดการเป็นทฤษฎีที่สามารถสอนและเรียนรู้ได้ ฟาโยลได้ศึกษาค้นคว้าหลักเกณฑ์การจัดการที่เป็นสากล โดยเสนอแนวความคิดว่าองค์ประกอบมูลฐานของการจัดการมีอยู่ 5 ประการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจ และการกำหนดขึ้นเป็นแผนการปฏิบัติงาน หรือวิถีทางที่จะปฏิบัติขึ้นไว้เป็นแนวทางการดำเนินงานในอนาคต
2. การจัดองค์กร (Organizing) หมายถึง การจัดให้มีโครงสร้างต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ ให้อยู่ส่วนประกอบที่เหมาะสมที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จ
3. การบังคับบัญชา (Commanding) หมายถึง การสั่งการงานต่างๆ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งผู้บริหารต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีและต้องเข้าใจผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนเข้าใจถึงข้อตกลงในการทำงานและติดต่อสื่อสารภายในองค์กรด้วย
4. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และไปสู่เป้าหมายเดียวกัน
5. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การควบคุมให้มีการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่วางไว้หรือตามแผนที่วางไว้

Argenti, Paul A. (1997) (อ้างอิงใน พรพิมล รัตนกมลรัตน์, 2547, หน้า 13) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารขั้นพื้นฐานว่า ควรประกอบไปด้วยปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

1. บุคคล (Man) หมายถึงการบริหารงานบุคคลในองค์กรหน่วยงานทั้งหมดรวมไปถึงภาวะผู้นำของผู้มีอำนาจสูงสุดในองค์กรด้วย เพราะการที่องค์กรหรือหน่วยงานจะปฏิบัติงานใด ๆ ให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น “บุคคล” เป็นทรัพยากรที่สำคัญสูงสุดในองค์กร หากการบริหารบุคคลล้มเหลวก็ยากที่องค์กรหรือหน่วยงานนั้น ๆ จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้
2. งบประมาณ (Money) งบประมาณจะเกี่ยวข้องในทุกด้านของการทำงาน เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน ค่าตอบแทน เพื่อจูงใจเจ้าหน้าที่ให้มีขวัญและกำลังใจ มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้มีผลผลิตสูงสุด รวมไปถึงนำไปใช้ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้วย

3. วัสดุอุปกรณ์ (Material) ในการปฏิบัติงาน วัสดุอุปกรณ์ วัสดุดิบต่าง ๆ ที่จำเป็นก็เป็นสิ่งสำคัญ หากขาดซึ่งการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอแล้วหน่วยงานคงไม่สามารถสร้างผลผลิตตามที่ต้องการได้

4. ระบบการจัดการ (Management) หมายถึง หลักในการบริหาร ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะมีหลักการบริหารที่แตกต่างกันออกไปแล้วแต่ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย อย่างไรก็ตามการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพยังขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำด้วยเช่นกัน

ทิมลจรรยา นามวัฒน์ (อ้างใน ดวงเด่น ศรีบุรี, 2547, หน้า 21) หน้าที่ในการจัดการประกอบด้วยกรรมมีหน้าที่ในการวางแผน ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบายโครงการ และวิธีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ นโยบาย และโครงการที่กำหนดไว้ หน้าที่ในการจัดการองค์กร เป็นเรื่องของการจัดโครงสร้างบทบาทต่าง ๆ โดยพิจารณา กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการบรรลุเป้าหมายขององค์กรรวมทั้งการจัดกลุ่มรวมกิจกรรม และการจัดให้กลุ่มกิจกรรมนั้น ๆ มีผู้บริหารรับผิดชอบนอกจากนี้ยังมีการเตรียมประสานความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่ทั้งแนวตั้งและแนวนอนของโครงสร้างองค์กรอีกด้วย หน้าที่ในการจัดคนเข้าทำงาน เป็นการจัดการเกี่ยวกับตัวบุคคล และจัดให้บุคคลดำเนินงานตามความเหมาะสม หน้าที่ในการสั่งการเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการให้แนวทาง และบังคับบัญชาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทักษะในการจัดการพบว่าการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อที่จะมุ่งสู่วัตถุประสงค์ จะต้อง มีทักษะที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. ทักษะในการตัดสินใจ เป็นสิ่งที่แบ่งแยกระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติ และเป็นบรรทัดฐานในการวัดความสามารถของผู้บริหารว่าจะใช้ทรัพยากรเท่าไรและอย่างไรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรด้วยการดำเนินนโยบายภายในขอบเขต

2. ทักษะในการติดต่อสื่อสาร เป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสาร หมายถึง การให้ข้อคิดเห็น ทำให้ตนเองเป็นที่เข้าใจแก่ผู้อื่น การติดต่อสื่อสารจะมีได้ต้องประกอบไปด้วย 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้ให้หรือส่งข้อความและฝ่ายรับรู้ และความสำเร็จของการติดต่อสื่อสารความเข้าใจระหว่างผู้ให้และฝ่ายผู้รับและนอกจากนั้นนโยบายและกิจกรรมขององค์กรจะดำเนินไปได้ก็ต่อเมื่อการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างสมาชิกขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเอกสารข้างต้น พบว่า การบริหารจัดการการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีปัจจัยหลายประการเป็นองค์ประกอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นอุปกรณ์ในการขับเคลื่อนในการปฏิบัติงานที่องค์กรได้ตั้งเป้าหมาย

ไว้ และมีการวางแผน การประสานงาน และการควบคุม เพื่อให้องค์กรเกิดความสำเร็จไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

สรุปว่า ในการที่จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ประยุกต์ใช้หลักการจัดการตามที่ได้ศึกษามาได้ดังนี้ คือ

1. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่เป็นพื้นฐานของการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เช่น การกำหนดกฎระเบียบ เงื่อนไขต่างๆ และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนฯ

2. การดำเนินการ (Actuating) คือ การปฏิบัติงานตามมาตรการที่วางไว้ใน การดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

3. การติดตามผล (Monitoring) เป็นขั้นติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานในการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ และตรวจสอบหาข้อบกพร่อง ปัญหา อุปสรรคจากการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม

จिरาลักษณ์ จงสถิตมั่น (2535) ได้ให้ความหมายระบบสวัสดิการสังคมไว้ว่า หมายถึง ระบบสวัสดิการสังคมที่รัฐจัดให้แก่ประชาชน เพื่อเป็นหลักประกันในชีวิตว่าประชาชนได้รับความช่วยเหลือในระดับหนึ่งโดยมีการจัดสวัสดิการสังคมประเภทต่าง ๆ ภายใต้หลักการสร้างระบบความมั่นคงทางสังคม 3 หลักการได้แก่ 1. หลักการประกันสังคม เป็นบริการที่มุ่งคุ้มครองป้องกันไม่ให้ประชาชนผู้มีรายได้ประจำได้รับความเดือดร้อนในการดำรงชีพในลักษณะการส่งเงินสมทบจาก 3 ฝ่าย (ลูกจ้าง นายจ้าง และรัฐ) เพื่อเข้ากองทุนกลาง โดยมีการกระจายประโยชน์ทดแทนให้แก่ลูกจ้างผู้ประกันตน ตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ เพราะถือว่าเป็นสิทธิที่พึงมีพึงได้โดยไม่ต้องมีการทดสอบความจำเป็นหรือความเดือดร้อน (Means-test) แต่อย่างไรก็ดี ระบบประกันสังคมครอบคลุมการประกันต่าง ๆ หลายประเภท เช่น การประกันสุขภาพ การประกันการคลอดบุตร การประกันการทุพพลภาพ การประกันการเสียชีวิต การประกันอุบัติเหตุ และโรคจากการทำงาน การประกันชราภาพ การประกันการสงเคราะห์ครอบครัวและการประกันการว่างงาน 2. หลักการสงเคราะห์ประชาชนหรือการช่วยเหลือประชาชน (Public Assistance หรือ Assistance) เป็นบริการช่วยเหลือประชาชนที่มีปัญหาความเดือดร้อนหรือ

ความจำเป็น โดยจะต้องมีการทดสอบก่อนว่าประชาชนเหล่านั้นมีความเดือดร้อนหรือจำเป็นเพียงใด เช่น การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้านตรวจสอบเอกสาร ก่อนการให้บริการที่เหมาะสมโดยใช้งบประมาณของรัฐดำเนินการ ลักษณะการช่วยเหลือหรือการสงเคราะห์ที่สำคัญ คือการเงิน (Cash) วัตถุประสงค์ของต่างๆ (Kind) บริการต่าง ๆ เช่นการส่งต่อผู้ให้บริการไปใช้บริการยังหน่วยงานแห่งอื่น ถ้าหากหน่วยงานนั้น ๆ ไม่อาจให้บริการได้ (Referral Services) การให้คำแนะนำปรึกษา (Counseling) และการรับเข้าสถานสงเคราะห์ (Institutional Care) 3. หลักการบริการสังคม (Social Services) หมายถึง บริการหรือกิจกรรมที่จัดทำและดำเนินงานโดยรัฐบาลหรือทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมสวัสดิภาพของประชาชน โดยแบ่งออกเป็น 6 สาขาใหญ่ ๆ คือ การศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การจ้างงาน การคุ้มครองรายได้ การบริการสังคมทั่วไป ดังนี้

1) บริการด้านการศึกษา (Education) เป็นงานของภาครัฐและเอกชนที่จะต้องจัดการให้สมาชิกในสังคมได้ศึกษาเล่าเรียน มีความรู้ ทั้งด้านความรู้พื้นฐานอันจะทำให้บุคคลดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างผาสุกและมีศักดิ์ศรีและความรู้อันเป็นทักษะที่บุคคลจะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อเสริมสร้างรายได้ต่อไป บริการด้านนี้ผู้ที่รับผิดชอบโดยตรงได้แก่ หน่วยงานที่จัดระบบการศึกษาในระบบและหน่วยงานอื่นๆ ที่ทำหน้าที่สร้างการรับรู้และเรียนรู้ในระบบสถานศึกษาให้แก่สมาชิก

2) บริการด้านสุขภาพอนามัย (Health) ได้แก่งานดูแลสุขภาพอนามัย ทั้งด้านป้องกันรักษาและส่งเสริมสุขภาพให้สมาชิกในสังคมได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ปราศจากโรคภัย ร่างกายแข็งแรง หน่วยงานที่ทำหน้าที่นี้ส่วนใหญ่ได้แก่ หน่วยงานด้านสาธารณสุข

3) บริการด้านที่อยู่อาศัย (Housing) เป็นการจัดการให้สมาชิกในสังคมได้อยู่อาศัยในสถานที่ที่เหมาะสมที่มีขนาดพอเหมาะ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ก่อให้เกิดความเครียดและมีปัญหาสุขภาพทั้งทางกายและทางใจ ผู้ดำเนินการด้านนี้ประกอบด้วยหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งในทางสังคมที่ทำงานบริการด้านที่อยู่อาศัยนี้ดำเนินไปอย่างเหมาะสม สภาพการอยู่อาศัยในชุมชนแออัดหรือสภาพการไร้ที่อยู่อาศัยจะปรากฏให้เป็นอยู่น้อยมาก

4) บริการด้านการจ้างงาน (Employment) เป็นการสร้างและกระจายแหล่งงานให้ประชาชนในสังคมได้ทำอย่างทั่วถึงเพื่อให้ประชาชนเหล่านั้นได้มีรายได้เพื่อใช้ในการยังชีพ บริการด้านนี้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมกันรับผิดชอบในการจัดการ ซึ่งหากมีการจัดการได้อย่างรอบคอบจะมีผลให้ประชาชนในสังคมนั้น ๆ มีอัตราส่วนของผู้ว่างงานต่ำ มีการจ้างงานต่ำระดับน้อยรวมไปถึงสามารถสร้างแรงงานฝีมือในอัตราส่วนสูงมากขึ้นด้วย

5) บริการสังคมด้านภาคคุ้มครองรายได้ (Income Maintenance) หรือการประกันรายได้เป็นการสร้างหลักประกันให้กับสมาชิกในสังคมที่มีรายได้สำหรับเลี้ยงชีวิตในยามที่พ้นจากวัยทำงาน เมื่อดังกล่าวอันเนื่องจากการเจ็บป่วยประสบบุติเหตุ หรือเมื่อตกงาน ซึ่งทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการประสานความร่วมมือในการจัดบริการด้านนี้ เช่น ระบบเงินบำนาญ ระบบประกันสังคมสำหรับการจ่ายเงินทดแทนรายได้ ฯลฯ

6) บริการสังคมด้านบริการสังคมทั่วไป (General Social Services) เป็นการจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่บุคคลและครอบครัว เพื่อให้ปรับตัวได้ดี และส่งเสริมการทำหน้าที่ทางสังคม เช่น บริการให้คำปรึกษาและบำบัดต่าง ๆ บริการสำหรับเด็กและครอบครัว การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ บริการสำหรับผู้สูงอายุ บริการส่งต่อบริการชุมชน บริการข่าวสารต่าง ๆ ผู้รับบริการสังคมทั่วไป (Personal Social Services) มี 2 แบบ คือ แบบ Public Social Utilities ซึ่งถือว่าผู้ใช้บริการเป็นผู้บริโภค (Consumers) มิใช่ผู้ใช้บริการ (Client) เป็นการส่งเสริมให้มีพัฒนาการและการเรียนรู้ทางสังคมที่ดี หรือการให้ข่าวสารและการเข้าถึงบริการ อาทิ บริการวางแผนครอบครัว บริการอุปการะเลี้ยงดูเด็ก ศูนย์ผู้สูงอายุ เป็นต้น แบบ Case Services ผู้มาใช้บริการถือว่าเป็นผู้ใช้บริการ (Client) ดังนั้นผู้ใช้บริการจะเป็นประชาชนที่ไม่สามารถปรับตัวได้ มีปัญหาต่าง ๆ เจ็บป่วยหรือประสบความยุ่งยากเดือดร้อนนานับการ เมื่อรับบริการจะต้องมีการวินิจฉัย ประเด็นปัญหา หรือการรับรองว่าเป็นผู้มีความต้องการและมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะรับบริการได้

นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์ (2540) ให้ความหมายของสวัสดิการสังคมว่า เป็นระบบการจัดบริการสังคมเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชนและความมั่นคงทางสังคมในระบบมาตรฐาน เพื่อเป็นการพัฒนาสังคมในระดับพื้นฐานและเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยในการดำเนินการด้านสวัสดิการสังคมจะต้องประกอบด้วยสถาบันทางสังคมและบุคลากรที่มีความหลากหลายทางวิชาชีพหรือเป็นสหวิชาชีพเป็นผู้ดำเนินการในแต่ละด้านเพื่อส่งผลให้สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคมมีมาตรฐานและคุณภาพ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 ได้ให้ความหมายของสวัสดิการสังคมว่าเป็นระบบจัดบริการทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพัฒนาและการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมทั้งในด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การประกันรายได้ สวัสดิการแรงงาน และบริการทางสังคมทั่วไป (แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2540-2544))

1. สาธารณูปการ (Public Assistance) เป็นการช่วยเหลือโดยทั่วไปแก่ประชาชน หรือครอบครัวที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ โดยจะต้องมีการสอบสวนข้อเท็จจริง หรือทดสอบความจำเป็น (Mean Tests) ก่อนการช่วยเหลือแบบรับเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์ (Institutional Care) การให้ความช่วยเหลือเป็นเงิน (Cash) เป็นการบรรเทาความเดือดร้อน หรือเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าโดยให้ความช่วยเหลือเป็นเงินเพื่อให้นำไปจ่ายในสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การให้ความช่วยเหลือเป็นสิ่งของ (In Kind) เป็นการช่วยเหลือในลักษณะเดียวกันกับการให้ความช่วยเหลือเป็นเงิน แต่เปลี่ยนมาให้ความช่วยเหลือเป็นสิ่งของแทนเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ได้รับความช่วยเหลือนำเงินไปใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็น การให้ความช่วยเหลือเป็นบริการ (Service) เป็นการให้ความช่วยเหลือในลักษณะของการให้คำปรึกษาคำแนะนำเพื่อให้ผู้มารับบริการนำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

2. การประกันสังคม (Social Security) คือ วิธีป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับบุคคลหรือครอบครัว ด้วยการสร้างหลักประกันก่อนที่ปัญหาจะเกิดขึ้น แนวคิดของการประกันสังคมนี้มีลักษณะที่เป็นการป้องกันปัญหาและเป็นการเสริมสร้างหลักประกันในการดำรงชีวิตด้วยการออมเงินเพื่อเก็บเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อยามที่เกิดความจำเป็น เช่น เมื่อเจ็บป่วย ว่างาน ประสบอุบัติเหตุ หรือชราภาพ เป็นต้น

3. บริการสาธารณะ (Public Service) เป็นลักษณะงานที่รัฐบาลจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นการทั่วไป โดยไม่คำนึงว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีความเดือดร้อนจำเป็นหรือไม่ หรืออาจจะเป็นวิธีการจัดบริการทางสังคมที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ ซึ่งเป็นการบริการที่รัฐหรือเอกชนจัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพราะโดยลำพังแล้วประชาชนไม่สามารถที่จะจัดหาบริการสาธารณะเหล่านี้ได้โดยลำพังตน เนื่องจากบริการสาธารณะเป็นบริการที่มีผลกระทบภายนอก (External Effects) กลไกตลาดจึงไม่สามารถจัดสรรบริการประเภทนี้ได้ ดังนั้นรัฐจึงต้องเข้ามาจัดบริการเหล่านี้ซึ่งอาจจะดำเนินการเองหรือมอบให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ บริการสาธารณะที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ ได้แก่ บริการความปลอดภัย บริการการป้องกันประเทศ บริการด้านการศึกษา บริการด้านสาธารณสุข เป็นต้น

การจัดสวัสดิการสังคมเป็นงานที่มีขอบเขตการให้บริการกว้างขวาง สวัสดิการสังคม (Social Welfare) ไม่ได้พิจารณาสวัสดิการเพียงมิติความพึงพอใจของปัจเจกบุคคลเท่านั้น แต่ต้องพิจารณาความจำเป็นของสังคมโดยรวม ดังนั้นในหลาย ๆ สังคมจึงเห็นกันว่าสวัสดิการจะต้องเป็นสิ่งที่ทุกคนโดยเฉพาะในประเทศสังคมนิยมและประเทศที่มีรัฐบาลสังคมนิยมประชาธิปไตย ซึ่งวัตถุประสงค์ของการจัดสวัสดิการสังคมพอจะรวบรวมได้ดังนี้ คือ ส่งเสริมประสิทธิภาพ

ทางด้านเศรษฐกิจ โดยทำให้คนมีการศึกษาดี มีสุขภาพดีถ้วนหน้าลดความยากจน ส่งเสริมความเท่าเทียมกันในสังคม (เพิ่มรายได้ ลดค่าใช้จ่าย) ส่งเสริมความเท่าเทียมกันในสังคม ส่งเสริมให้ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ได้รับการยอมรับจากสังคม ส่งเสริมความมั่นคงทางชีวิต ส่งเสริมความเป็นอิสระ และสิทธิเสรีภาพป้องกันความยากจนเท่าที่จำเป็นที่ทำได้ กระจายรายได้จากคนที่แข็งแรงกว่าสู่คนที่อ่อนแอกว่า สนับสนุนให้บุคคลมีอิสระและพึ่งตนเองได้ ส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคมแต่ละประเทศที่ใช้แนวทางทางสวัสดิการเสรีนิยม วัตถุประสงค์ของสวัสดิการได้ลดทอนเหลือเพียงบรรเทาปัญหาความยากจน และปัญหาต่าง ๆ ของชีวิตเท่าที่จำเป็นจริง ๆ ที่รัฐต้องคอยช่วยเหลือ ซึ่งเรียกสวัสดิการนี้ว่า Social Safety Net หรือการจัดโครงสร้างความปลอดภัยทางสังคม (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2544, หน้า 13-14)

สวัสดิการชุมชน อาจพิจารณาเทียบเคียงไปกับความหมายของสวัสดิการสังคมได้ ถือว่าระบบสวัสดิการชุมชนเป็นส่วนหนึ่งในระบบสวัสดิการสังคมที่กระจายอำนาจให้ชุมชนจัดสวัสดิการของชุมชนเอง ตามนัยนี้ Friedlander นิยามตามความเชื่อมโยงของสวัสดิการทั้ง 2 ระดับว่าสวัสดิการสังคมกับสวัสดิการชุมชน หมายถึง กิจกรรมให้ความช่วยเหลือในการปรับตัวด้านต่าง ๆ ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อมทางสังคมในระดับสังคมหรือชุมชนของบุคคลที่เป็นสมาชิก โดยใช้เทคนิคและวิธีการให้บุคคลบรรลุถึงความต้องการและการแก้ไขปัญหาในการปรับแผนทางสังคมที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างกันไปยังระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นสวัสดิการชุมชนจำเป็นต้องมีต่อไปและอยู่คู่ขนาน (Parallel) ไปกับสวัสดิการสังคมซึ่ง Lglenhart and Becerra (Lglenhart and Becerra อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ หน่อรัตน์, 2546, หน้า 10)

พรบ.ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 นิยามสวัสดิการสังคมว่า เป็นระบบการจัดสวัสดิการทางสังคม ซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนา และการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคมเพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ การบวณการยุติธรรม และบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ (คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ, 2550, หน้า 41)

สรุปจากความหมายของสวัสดิการทางสังคมที่นักวิชาการแต่ละท่านได้ให้ความหมายไว้สามารถสรุปได้ว่า สวัสดิการสังคม เป็นกิจกรรมที่องค์กรของรัฐ หรือองค์กรของเอกชน จัดทำขึ้น

โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้ในสังคมได้อย่างมีความสุข อันจะนำไปสู่ความมีมาตรฐานและความมั่นคงทางสังคม

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุรียพันธ์ แสงไพบูรณ์ (2546) ได้ศึกษาผลการปฏิบัติงานในกองทุนหมู่บ้านของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษา อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง จากการศึกษาพบว่าผลการปฏิบัติงานในกองทุนหมู่บ้านในอำเภอโพธิ์ทองอยู่ในระดับดี ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานในกองทุนหมู่บ้านของกรรมการหมู่บ้านคือ การได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภายนอก การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานได้จัดประชุมชี้แจงนโยบายกองทุนหมู่บ้าน ให้คำแนะนำการปฏิบัติงานกองทุนหมู่บ้าน และการได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือการทำงานจากหน่วยงานอื่นๆ และปัจจัยในเรื่องความรู้ความเข้าใจในบทบาทของกรรมการกองทุนในด้านการกำหนดเป้าหมาย แผนปฏิบัติงาน มีระเบียบสำหรับการปฏิบัติงานที่ชัดเจน การมอบหมายงานและการกำหนดคุณสมบัติบุคคล การปฏิบัติงานตามระเบียบข้อบังคับ การจัดระบบข้อมูลการบริหารงาน การประชุม รายงาน ติดตามผล และการประชาสัมพันธ์ แนะนำการปฏิบัติงาน ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาผลการปฏิบัติงานในกองทุนหมู่บ้านของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ศึกษากรณี อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง พบว่ากรรมการกองทุนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานกองทุน เจ้าหน้าที่รัฐไม่ติดตามการทำงานของกรรมการกองทุนอย่างต่อเนื่อง งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ยังมีไม่เพียงพอ สมาชิกกองทุนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องหลักการและวัตถุประสงค์ตามนโยบายกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องให้ความรู้ความเข้าใจให้มากขึ้น และร่วมประชุมกับกรรมการกองทุนเพื่อรับทราบปัญหาและอุปสรรค

▶ ชนมณัฐ รอดบุญธรรม (2546) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับอำเภอ กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี พบว่าประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 41-50 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา อาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาทประชากรส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้รับผลประโยชน์จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นประจำ ไม่เคยติดต่อประสานงานกับบุคคลภายนอกอำเภอ ประชากรส่วนใหญ่มีความมีความเห็นว่าสมาชิกเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเครือข่ายฯเป็นบางครั้ง สำหรับประชาชนเครือข่ายฯมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง ผลการ

ดำเนินงานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับอำเภอ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับดีมาก สำหรับด้านการสนับสนุนสมาชิกเครือข่ายฯ อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง การได้รับประโยชน์จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง การติดต่อประสานงานกับบุคคลภายนอก การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายฯ และภาวะผู้นำของประธานเครือข่ายฯ สำหรับปัจจัยเพศอายุ และรายได้ ไม่มีผลต่อการดำเนินงานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับอำเภอ

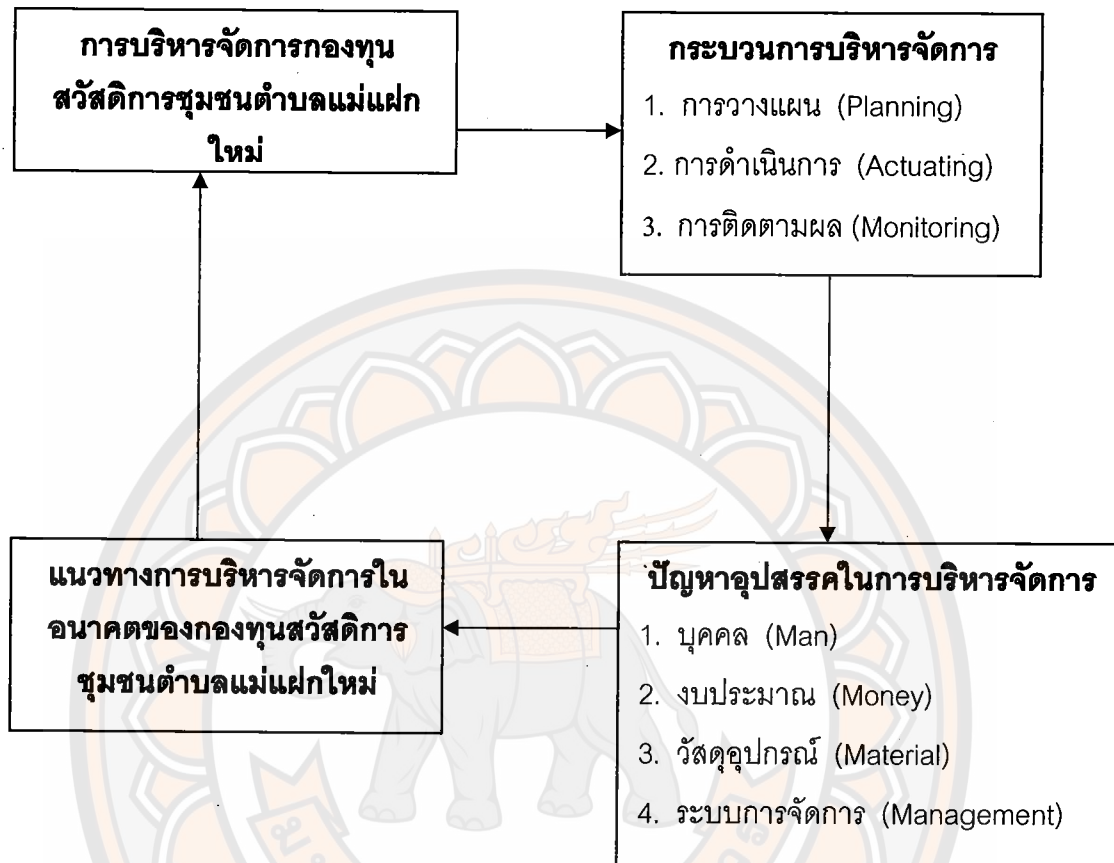
ชมลดา จันทร์สาขา และคณะ (2546) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปปฏิบัติ กรณีศึกษา หมู่บ้านที่ได้รับมาตรฐานการบริหารจัดการกองทุนระดับที่ 1 (AAA) อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี โดยแบ่งกรอบแนวคิดออกเป็น 2 ปัจจัยด้วยกัน คือปัจจัยภายใน ประกอบไปด้วย ฐานะทางการเงิน การประกอบอาชีพ ภาระหนี้สิน ความรู้ในการประกอบอาชีพ วิจารณ์ญาณในการใช้เงิน การมีส่วนร่วมของสมาชิก และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน ส่วนปัจจัยภายนอก ประกอบไปด้วย คณะกรรมการกองทุน หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และรูปแบบการบริหารจัดการกองทุน โดยได้คัดเลือกประชากรกลุ่มตัวอย่างจาก 13 หมู่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่าปัจจัยทั้ง 7 ปัจจัยนั้น มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เนื่องจากประชากร อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมพื้นฐานธรรมชาติ ทางเศรษฐกิจและทางสังคมที่ใกล้เคียงกัน ส่วนปัจจัยภายในโดยรวมทั้ง 3 ปัจจัย มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปปฏิบัติมีความแตกต่างกันบ้าง ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ประชากรมีความแตกต่างกันคือ ปัจจัยคณะกรรมการกองทุน เนื่องจากคณะกรรมการกองทุนในแต่ละหมู่บ้าน มีพื้นฐานที่ไม่เท่ากัน ส่งผลให้มีทักษะของการบริหารและประชาสัมพันธ์นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้แก่ชาวบ้านในแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน

ขนิษฐา ปะกินำหัง (2547) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษาบ้านทุ่งทองกวาว ตำบลนาทุ่งหลวง อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ผลจากการศึกษาพบว่าคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายกองทุนหมู่บ้านเป็นอย่างดี คณะกรรมการแม้จะมีการศึกษาคอนข้างต่ำ แต่เป็นผู้มีคุณสมบัติถูกต้องตามข้อกำหนดและเคยมีประสบการณ์ในการบริหารกองทุนชนิดอื่น วัตถุประสงค์ในการบริหารกองทุน มีความพร้อมกระบวนการบริหารกองทุนหมู่บ้านทองกวาว มีการจัดองค์การที่เหมาะสมสอดคล้อง

กับกฎระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีการคัดเลือกบุคลากรจากการเลือกตั้งของคนในชุมชน ซึ่งพิจารณาจากความรู้ความสามารถ ความน่าเชื่อถือ กองทุนยังขาดกระบวนการติดตามการใช้จ่าย เนื่องจากในทางปฏิบัติทำได้ค่อนข้างยาก มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรโดยการฝึกอบรม และการสร้างแรงจูงใจด้วยค่าตอบแทนจากดอกผล การบริหารกองทุนไม่ได้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดว่าด้วยการปล่อยสินเชื่อให้สมาชิกอย่างเสมอภาค ถึงแม้ว่าการบริหารเงินกองทุนของกองทุนหมู่บ้านทุ่งทองกวาว จะได้รับการคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านที่มีการบริหารจัดการที่ระดับ 1 (AAA) ก็ตาม ยังปรากฏว่าคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านยังใช้สิทธิในการพิจารณาเงินกู้ให้ตนเองในอัตราที่สูงกว่าให้สมาชิกโดยรวม ผลของการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านทุ่งทองกวาว พบว่ามีความก้าวหน้าในการดำเนินงาน เงินกู้ปัจจุบันไม่เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน แต่การนำเงินไปลงทุนของผู้กู้ยังผิดวัตถุประสงค์กองทุน คือนำเงินไปใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค หรือซื้อของฟุ่มเฟือย ตลอดจนการนำเงินไปชำระหนี้สินอื่น กองทุนหมู่บ้านสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเห็นได้จากคณะกรรมการกองทุนและสมาชิกกองทุนรับรู้ ยอมรับ สนใจ และเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจากกองทุนเป็นอย่างดี และชุมชนมีความพึงพอใจในผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านโดยเห็นว่าเป็นแหล่งเงินกู้ที่เข้าถึงได้ง่าย ขั้นตอนการกู้ไม่ยุ่งยากและดอกเบี้ยต่ำ เหมาะเป็นแหล่งเงินกู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้

สุรางค์ อีลา (2547) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ศึกษากรณี ตำบลเวียง อำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมใน 4 ด้านคือ ด้านการประชุม ด้านการอนุมัติเงินกู้ ด้านการดำเนินงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการติดตาม ค่อนข้างมาก ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการหมู่บ้าน ได้แก่ การได้รับความช่วยเหลือจากสมาชิก การประสานงานภายในคณะกรรมการ การสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการ ส่วนปัจจัย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับกองทุน การได้รับการฝึกอบรมและแนะนำ และความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ไม่เป็นปัจจัยต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการกองทุน คือกรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่มีเวลาปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ กรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดความรู้ ความสามารถในการทำงานและสมาชิกส่งเงินไม่ตรงตามกำหนด

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยแนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Quantitative Research) โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์กระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากประชาชนตำบลแม่แฝกใหม่ที่เป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

กลุ่มตัวอย่าง

ในขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วยผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย จำนวน 8 คน ดังนี้

1. บุคลากรองค์การภาครัฐ (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น) จำนวน 1 คน
2. คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ จำนวน 2 คน
3. สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ จำนวน 5 คน

ผู้วิจัยได้เรียงลำดับการสัมภาษณ์ และแทนผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนตามลำดับการสัมภาษณ์ ด้วยคำว่า "คนที่..." และตามด้วยวันที่ทำการสัมภาษณ์ และจะยกการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ไปใส่ไว้ในแต่ละหัวข้อวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อให้เนื้อหาการวิเคราะห์สามารถอ้างอิงกับการสัมภาษณ์ได้ โดยแต่ละหมายเลขจะชี้แทนผู้ให้สัมภาษณ์คนเดียวกัน

หน่วยวิเคราะห์การวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หน่วยวิเคราะห์ระดับบุคคล ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนตำบลแม่แฝกใหม่ที่เป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง และเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งผู้วิจัยจะกำหนดเพียงแนวหัวข้อการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับลักษณะกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ การบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการกองทุนฯ ตลอดจนแนวทางการพัฒนาในอนาคตของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยจะระบุข้อความกว้าง ๆ ที่เป็นแนวในการถาม เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น โดยไม่บังคับให้ต้องจำใจตอบคำถามที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. แนะนำตัวเองกับผู้ให้สัมภาษณ์
2. แจ้งความจำนงและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทราบ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมวิจัย
3. สร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มตัวอย่าง ของอนุสถาบันที่กเสียงทุกครั้งก่อนการบันทึก
4. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามข้อคำถามที่เตรียมไว้ มีการบันทึกเสียงร่วมด้วยเมื่อสัมภาษณ์ เมื่อสัมภาษณ์เสร็จแต่ละครั้งก็จะมีการสรุปประเด็นสำคัญให้กลุ่มตัวอย่างตรวจสอบความถูกต้อง
5. รวบรวมข้อมูล ทำการถอดเสียงสัมภาษณ์อย่างละเอียด และทำการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกันเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปให้กลุ่มตัวอย่างตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องอีกครั้ง
6. ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลที่ได้ก่อนนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. ตรวจสอบข้อมูล แบบสามเส้า (Data Triangulation) ประกอบด้วย
  - 2.1 การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้ศึกษา (Investigator Triangulation)
  - 2.2 การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation)

2.3 การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) โดยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน ได้แก่ บุคลากรองค์การภาครัฐ (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น) จำนวน 1 คน คณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ จำนวน 2 คน และสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ จำนวน 5 คน โดยตรวจสอบความสอดคล้อง ความแตกต่างของข้อมูล และหาข้อสรุป เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์

3. วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ดังนี้

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการฯ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการในอนาคตของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

3.2 สรุปและเรียบเรียง ในประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนฯ และให้ข้อเสนอแนะ ในประเด็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยแนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Quantitative Research) โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์กระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จ ในการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด การศึกษาวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีหน่วยการศึกษา ได้แก่ บุคลากรองค์กรภาครัฐ (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น) คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ และสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ซึ่งผลการศึกษาสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

ผลตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ลักษณะและการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ พบว่า

ในปี พ.ศ. 2545 ตำบลแม่แฝกใหม่ ได้มีการจัดตั้งกลุ่มสัจจะสมทรัพย์ขึ้น โดยใช้ผลประโยชน์ที่เกิดจากการกั๊ยเงินมาจัดตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการ และจัดสวัสดิการต่าง ๆ แก่สมาชิกและชุมชนตามระเบียบเงื่อนไข เป็นที่ประจักษ์และเป็นที่สนใจของชุมชน ทำให้หมู่บ้านต่าง ๆ ในตำบลเริ่มดำเนินการกันเกือบครบทุกหมู่บ้าน ปี พ.ศ. 2547 ได้มีการเชื่อมกันเป็นเครือข่ายระดับตำบล โดยให้ชื่อในเบื้องต้นว่า เครือข่ายสัจจะสะสมทรัพย์ตำบลแม่แฝกใหม่ (องค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชน) ซึ่งก็คือกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ในปัจจุบัน โดยมีระเบียบปฏิบัติร่วมกัน

ประวัติความเป็นมาขององค์กร เริ่มจาก ปี พ.ศ. 2525 พระครูสมุห์วิเชียร คุณธมฺโม ในนามของเครือข่ายพระสงฆ์พระนักพัฒนาภาคเหนือตอนบน ได้นำอาสาสมัครในชุมชน คือ นางเครือทอง จอมแก้ว นางสาววย เบ็ญธินา นางอัมพร ไชยเทพ และนายอำนาจ จันทร์ตา ไปศึกษาดูงานร่วมกับอาสาสมัครพื้นที่อื่น ๆ ในจังหวัดภาคเหนือตอนบน ณ วัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด ซึ่งมีพระอาจารย์สุบิน ปณีโต เป็นวิทยากร หลังจากกลับจากการศึกษาดูงาน เป็นช่วงที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหมู่ที่ 3 บ้านเจดีย์แม่ครัว ซึ่งมีนางเครือทอง จอมแก้วเป็นประธาน ได้ยุบกลุ่มออมทรัพย์เดิมเพื่อเริ่มต้นใหม่ ตามวาระ 3 ปีที่กำหนดไว้ และจัดตั้งกลุ่ม

ออมทรัพย์ขึ้นมาใหม่ นางเครือทอง จอมแก้ว จึงได้นำหลักการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์มาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการใหม่ โดยมีพระครูสมุหวิเชียร เป็นที่ปรึกษา หลังจากดำเนินการครบรอบ 1 ปี ได้มีการประชาสัมพันธ์ทางเสียงตามสายเชิญชวนสมาชิกกลุ่มเข้าร่วมกิจกรรม และได้เชิญชวนแกนนำชุมชน และหน่วยงาน/กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในตำบลเข้าร่วมกิจกรรมวันครบรอบ 1 ปี ทำให้กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์เป็นที่รู้จัก และเป็นที่น่าสนใจของชุมชน และจึงเริ่มมีการจัดตั้งกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ในหมู่บ้านอื่นๆ ขึ้น

ในปี พ.ศ. 2546 ทางเครือข่ายพระสงฆ์พระนักพัฒนาภาคเหนือตอนบน ได้จัดให้มีการไปศึกษาดูงานกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์กับพระอาจารย์สุบิน ปณีโต จังหวัดตราดอีกครั้ง พระครูสมุหวิเชียรจึงได้ขอความร่วมมือให้อาสาสมัครในพื้นที่ตำบลแม่แฝกใหม่ ไปแทนอาสาสมัครของพื้นที่ที่ไม่ได้ไปหรือไปไม่ครบ จึงได้สัดสวนอาสาสมัครจากตำบลแม่แฝกใหม่ ไปศึกษาดูงานในครั้งนี้นี้นอกจากทุกพื้นที่

หลังจากไปศึกษาดูงานในครั้งนั้น หลายหมู่บ้านในตำบลแม่แฝกใหม่จึงได้มีการจัดตั้งกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ทั้งหมด 11 หมู่บ้าน และกลุ่มเทียนแห่งชีวิตอีกหนึ่งกลุ่ม รวมเป็น 11 กลุ่ม

ในปี พ.ศ. 2547 ได้มีการเชื่อมโยงกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์จากหมู่บ้านและกลุ่มต่างๆ เป็นเครือข่ายกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ตำบลแม่แฝกใหม่ขึ้น และมีการประชุม/แลกเปลี่ยนกันทุกวันเสาร์สุดท้ายของทุกเดือน เพื่อร่วมกันพัฒนาการดำเนินงานให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

นอกเหนือจากการดำเนินกิจกรรมของแต่ละกลุ่ม/หมู่บ้าน และกิจกรรมของเครือข่ายฯ แล้ว ยังมีการนำคณะกรรมการและสมาชิกของเครือข่ายฯ ไปศึกษาดูงานร่วมกิจกรรมกับกลุ่มองค์กรอื่น ๆ นอกชุมชน โดยเฉพาะเวที/กิจกรรม/โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเครือข่ายพระสงฆ์ฯ ทำให้อาสาสมัคร/คณะกรรมการเครือข่ายฯ และสมาชิกกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ตำบลแม่แฝกใหม่ ที่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม ได้รับความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ มีวิสัยทัศน์ และความตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่จะต้องร่วมกันป้องกันแก้ไข และพัฒนาในชุมชนและสังคม ทำให้การประชุมเครือข่ายสัจจะฯแต่ละครั้ง จึงมีการแลกเปลี่ยนเสนอแนวคิดต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การวางแผน และการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน ทำให้เรียนรู้ว่าการจะป้องกันแก้ไขปัญหา และการพัฒนาต่าง ๆ จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับทุกกลุ่มคน ทุกกลุ่มงาน และคนทุกเพศทุกวัยในชุมชน

ดังนั้น ในการประชุมแต่ละเดือน ถ้ามีประเด็นงานที่จะหารือเกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์กรใด ก็จะมีเชิญตัวแทนแกนนำกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนเข้าร่วมหารือด้วย ภายหลังได้รับความสนใจ

จากตัวแทนแกนนำหน่วยงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ตลอดจนผู้มีจิตอาสาทั่วไปเข้าร่วมการประชุมประจำเดือนอย่างต่อเนื่อง จึงเปลี่ยนชื่อเวที/การประชุมจากเครือข่ายกลุ่มสัจจะฯ เป็นเครือข่ายกลุ่มองค์กรชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ เพื่อให้เป็นเวทีสาธารณะแก่กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ที่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2550 ทาง อบต.แม่แฝกใหม่ ได้รับไปดำเนินการ ซึ่งมีการดำเนินการได้ระยะหนึ่ง จึงได้หยุดพักไประยะหนึ่ง เนื่องจากเหตุผลทางระเบียบกฎหมาย และการเมืองท้องถิ่น

จากการดำเนินการประชุมและจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดกิจกรรม/โครงการมากมายที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และด้วยเหตุที่เวทีเครือข่ายฯ/ประชาคมฯ ในแต่ละเดือน ทำให้มีเรื่องราวต่าง ๆ มาประชุม/สัมมนา หรือร่วมกัน ประเด็นงานของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ฯ แทบจะไม่ได้มีการพูดถึง เป็นเหตุให้พัฒนาการของกลุ่มสัจจะฯ ไม่เป็นไปตามที่เคยมีการวางแผนกันไว้ กลุ่มที่ยังไม่เข้มแข็งก็ขาดการส่งเสริมฯ ทั้งด้านวิชาการ วิทยากร กระบวนการ และกำลังใจ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอุดมการณ์ เกิดการปรับเปลี่ยนระเบียบที่เคยยึดเป็นแนวทางในการบริหารจัดการกลุ่มฯ ร่วมกัน หรือบางกลุ่มก็ยุติการดำเนินงานเป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2551 ได้มีการแยกวันเวลาประชุมเฉพาะคณะกรรมการเครือข่ายสัจจะสะสมทรัพย์ เป็นคำวันเสาร์สัปดาห์ที่สองของทุกเดือน จากการได้ประชุมเฉพาะคณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีวิสัยทัศน์ อุดมการณ์ และแนวคิดในการพัฒนาบนฐานพุทธธรรม ทำให้เวทีประชุมของเครือข่ายฯ กลายเป็นเวทีพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาชุมชนบนฐานพุทธธรรม โดยใช้ชื่อว่า "รักษาอุโบสถศีลกินอยู่อย่างพอเพียง" ภายหลังจากดำเนินงานไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากขาดกลไกรับผิดชอบดำเนินการโดยตรง แม้การดำเนินงานจะไม่สม่ำเสมอ แต่ก็กิจกรรมที่สร้างการเรียนรู้แก่ชุมชนและคนทำงานอาสา เป็นประโยชน์ต่อชุมชนเป็นอย่างมาก

การดำเนินกิจกรรมหลัก ไม่ว่าจะเวทีเครือข่ายกลุ่มองค์กรชุมชนตำบลฯ หรือกิจกรรมรักษาอุโบสถศีลกินอยู่อย่างพอเพียง หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่ภาคประชาชนขับเคลื่อนกันเอง ล้วนแล้วแต่มีคณะกรรมการแกนนำกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ (องค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชน) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนทั้งนั้น

จากผลการดำเนินงานจัดสวัสดิการชุมชนที่เป็นรูปธรรม ปีพ.ศ. 2548 ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากเครือข่ายองค์กรชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายได้ศูนย์ฯจัดปัญหาความยากจนพัฒนาชนบทตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภาคประชาชน จังหวัดเชียงใหม่ (ศจพ.ปชช.จ.นม.) ได้นำเสนอเป็นพื้นที่จัดสวัสดิการนำร่อง 1 ใน 3 ตำบล ของจังหวัดเชียงใหม่

เมื่อผ่านการพิจารณากลับกรองจากคณะกรรมการระดับภาค จึงได้รับเงินสนับสนุนการจัดสวัสดิการจำนวน 100,000 (หนึ่งแสนบาทถ้วน) จากกองทุนสวัสดิการแห่งชาติภาคประชาชน

ปี พ.ศ. 2542 ได้รับขึ้นทะเบียนเป็นองค์กรจัดสวัสดิการ ของกรมพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ปี พ.ศ. 2552 ทางเครือข่ายองค์กรชุมชนฯ จังหวัดเชียงใหม่ ได้เสนอให้เป็นกองทุนสวัสดิการตำบล เพื่อขอการสนับสนุนจากรัฐบาล และผ่านการพิจารณากลับกรองจากคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลอีกเป็นเงินจำนวน 219,051 บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นเก้าพันห้าสิบบาทถ้วน)

ปี พ.ศ. 2552 ได้รับการรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนฯ

จากความเป็นมาดังกล่าว ทำให้คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ กลับมาทบทวน และกำหนดยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ บทบาทภารกิจ คณะกรรมการ และสมาชิกเครือข่ายกองทุนสวัสดิการตำบลฯ ตลอดจนระเบียบข้อบังคับของกองทุนใหม่ เพื่อให้การดำเนินงานเข้าสู่ระบบที่มีมาตรฐาน เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืนแก่ชุมชนต่อไป

โครงสร้างองค์กร

1. กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ มีกลุ่ม/องค์กร/หมู่บ้านที่สมัครเข้าสมาชิกเครือข่ายของกองทุนจำนวน 12 กลุ่ม คือ

1. บ้านแม่แฝก หมู่ที่ 1
2. บ้านเจดีย์แม่ครัว หมู่ที่ 3
3. บ้านห้วยบง หมู่ที่ 5
4. บ้านแพะเจดีย์ หมู่ที่ 6
5. บ้านวังขุมเงิน หมู่ที่ 7
6. บ้านแพะห้วยบงใน หมู่ที่ 8
7. บ้านกลางพัฒนา หมู่ที่ 9
8. บ้านแพะแม่แฝก หมู่ที่ 10
9. บ้านป่าป้อ หมู่ที่ 12
10. บ้านพระธาตุเจดีย์ หมู่ที่ 13
11. บ้านเจดีย์เจริญ หมู่ที่ 14
12. กลุ่มเทียนแห่งชีวิต

(ยังมีกลุ่ม/หมู่บ้านที่จะสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกอีกจำนวนหนึ่ง แต่ยังคงติดเงื่อนไขของเวลาดำเนินการยังไม่ครบ 1 ปี)

2. สมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ แต่ละกลุ่มสัจจะฯ/หมู่บ้าน/องค์กร ต้องดำเนินการจัดสวัสดิการแก่ชุมชน ตามระเบียบข้อบังคับที่ทำไว้ร่วมกัน จะต้องส่งตัวแทนของกลุ่ม/องค์กร/หมู่บ้าน 2 คน เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

3. สัจจะสวัสดิการวันละ 1 บาท เป็นกองงานเลขา หรือเป็นศูนย์ประสานงาน/ที่ทำการของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

4. ทุกกลุ่ม/องค์กร/หมู่บ้าน จะต้องนำเงินมาฝากออมเพื่อการจัดสวัสดิการแก่คณะกรรมการ และอาสาสมัครทุกเดือน ๆ ละ 100 บาท

โครงสร้างคณะกรรมการบริหาร

1. ประธาน
2. รองประธาน 2 คน
3. กรรมการที่ปรึกษา / ตรวจสอบ
4. เภรัญญิก และผู้ช่วยเภรัญญิก
5. เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ
6. กรรมการ
7. อนุกรรมการพัฒนาการจัดสวัสดิการ
8. อนุกรรมการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์

ชุมชนสามัคคี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ผู้การช่วยเหลือพึ่งพา ส่งเสริมคนทำงานจิตอาสา พัฒนาชุมชนบนฐานความพอเพียง

พันธกิจ

1. เสริมสร้างความรู้รักสามัคคีให้ชุมชนมีความเป็นเอกภาพ โดยการใช้เงิน/ผลประโยชน์เป็นเครื่องมือในการรวมคน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของคน/ชุมชน
2. พัฒนาการเรียนแก่ชุมชน ให้รู้สิทธิหน้าที่ของพลเมือง และของชุมชนในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข
3. พัฒนาวัฒนธรรมการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของชุมชน

4. ส่งเสริมสนับสนุนคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตอาสาให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน สังคม
5. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกัน แก้ไขปัญหา และการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนทุกระดับ

จากการศึกษาวิเคราะห์ กระบวนการการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ ผลการศึกษาการบริหารจัดการสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1.1 การวางแผน (Planning)

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ มีกฎระเบียบการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการประชุมวางแผนการทำงานของคณะกรรมการกองทุนฯ อย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน มีการแลกเปลี่ยน เสนอแนวคิดต่าง ๆ โดยคณะกรรมการของกองทุนฯ ก็จะคัดเลือกมาจากตัวแทนของกลุ่มต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิก การวางแผนงานก็จะมีแผนงานรวมที่เป็นส่วนกลาง (กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่) เพื่อให้กลุ่มสมาชิก (กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และกลุ่มสัจจะวันละ 1 บาท) ได้นำไปปฏิบัติ โดยกลุ่มสมาชิกสามารถนำกฎระเบียบไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับกลุ่มของตนเองได้ ซึ่งกฎระเบียบการปฏิบัติงานก็สามารถปฏิบัติได้จริง และได้รับการพิสูจน์แล้วว่าใช้ได้ผลจากการไปศึกษาดูงานของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์วัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดตราด และนำมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ตำบลแม่แฝกใหม่

การที่ชาวบ้านได้ไปศึกษาดูงานจากเวทีภายนอกเพิ่มเติม ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ทำให้เกิดการปรับปรุงกฎระเบียบ ซึ่งถือว่าเป็นแบบแผนที่วางแผนเพื่อการปฏิบัติงานในอนาคต เกิดการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัยและตรงกับความต้องการของชุมชน ทั้งนี้การตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มและชุมชน คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ก็คำนึงถึงความอยู่รอดของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ด้วยเช่นกัน ซึ่งในระยะแรกผู้ที่มีบทบาทในการวางแผนงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ก็คือ พระครูสมุห์วิเชียร คุณธมฺโม ซึ่งได้เข้าร่วมกับเครือข่ายพระสงฆ์พระนักพัฒนาภาคเหนือตอนบน ทำให้ได้ไปศึกษาเรียนรู้การจัดตั้งกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ และเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อชุมชน จึงได้มีการนำอาสาสมัครจากตำบลแม่แฝกใหม่ไปร่วมเรียนรู้ด้วย ซึ่งทุกวันนี้พระครูสมุห์วิเชียร คุณธมฺโม ก็ยังเป็นทีปรึกษาและแกนนำในการจัดการการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

ผู้วิจัยขอยกการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

คนที่ 1 วันที่ 6 มกราคม

“แนวคิดที่พระครูเข้ามาจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน เริ่มจากที่เห็นว่าชาวบ้านแม่แฝกใหม่มีปัญหาอยู่มาก การบริหารจัดการออมทรัพย์ในตอนแรกก็ทำแบบชาวบ้านๆ ไม่มีอะไรแตกต่างจากที่อื่นๆ แต่พอพระครูได้เข้าไปเรียนรู้กับเครือข่ายพระสงฆ์ทำให้เห็นวิธีที่ดีกว่า จึงนำแนวคิดสวัสดิการเข้ามาจัดการในตำบลแม่แฝกใหม่ และนำชาวบ้านออกไปเรียนรู้กับเวทีต่างๆ ภายนอก เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และศึกษาสิ่งใหม่ๆ”

คนที่ 2 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

“กองทุนสวัสดิการมีเก็บสองอย่างคือ ออมทรัพย์ และกองทุนออมบุญวันละบาท อย่างออมทรัพย์มีมาก่อนวันละบาทจะเกิดขึ้น โดยพระอาจารย์ (พระครูสมุห์วิเชียร คุณธมฺโม) ได้ไปเรียนรู้การออมสัจจะกับวัดไผ่ล้อม แล้วจึงนำกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มคณะกรรมการตามหมู่บ้านไปการจัดสวัสดิการเกิดจากแนวคิดที่ว่า ถ้าคนในชุมชน หมู่บ้าน หรือญาติพี่น้องไม่สบายจะทำอะไรที่จะช่วยเหลือเขาได้ โดยเฉพาะเมื่อผู้ป่วยไม่สบายก็จะทำให้ไม่มีรายได้ และรวมไปถึงการใช้ชีวิตของครอบครัวที่ต้องดูแลผู้ป่วย”

คนที่ 3 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

“เข้ามาพร้อมกับกองทุนในปี ในปี พ.ศ. 2545 โดยการชักชวนของหลวงพ่อ (พระครูสมุห์วิเชียร คุณธมฺโม) แล้วในปี พ.ศ. 2547 หลวงพ่อก็เข้ามาจัดตั้งกองทุนให้ เมื่อปี พ.ศ. 2547 หลังจากหลวงพ่อก็ไปเรียนรู้จากวัดไผ่ล้อมในเรื่องสัจจะออมทรัพย์มาแล้ว ได้กลับมาตั้งกองทุนที่ถูกซึ่งอันที่จริงหลวงพ่อก็ได้ตั้งกองทุนก่อนมาตั้งนานแล้ว แต่ยังไม่รู้ว่าที่ถูกเป็นยังไง เมื่อท่านไปอบรมกับทีมงานมาชุดหนึ่งท่านจึงกลับมาเริ่มต้นขยายกองทุน ในการวางแผนงานหรือร่างกฎระเบียบร่างโครงการ ก็จะเข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นเสมอๆ”

คนที่ 4 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

“เมื่อมีการประชุมแบ่งเบี้ยปันผล ก็จะเป็นการประชุมถึงแผนงานในแต่ละปีควบคู่กันไปด้วย สมาชิกก็จะได้เห็นว่าเป็นปีที่ผ่านมากองทุนได้ดำเนินการไปอย่างไร มีรายรับอย่างไร มีการใช้จ่ายไปอย่างไรบ้าง”

คนที่ 6 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

“ได้เข้ามาเป็นคณะกรรมการ และได้เป็นสมาชิกร่วมกับคนอื่นๆ ก็เข้าใจในกระบวนการทำงานมากขึ้น เมื่อเป็นคณะกรรมการจึงหาแนวทางที่จะให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์ให้มากที่สุด เมื่อมีกำไรเกิดขึ้นก็เอาไปปันผลให้กับสมาชิกส่วนหนึ่ง เอาไปบำเพ็ญสาธารณกุศลส่วนหนึ่ง กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุส่วนหนึ่ง และแบ่งเข้ากองทุนสวัสดิการอีกส่วนหนึ่ง”

คนที่ 7 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

“ในกองทุนตำบลก็จะมีกองทุนแต่ละหมู่บ้านเข้ามาเป็นเครือข่าย ก็จะมีเงินกองทุน ส่วนกลางที่เอาไว้ดูแลสวัสดิการให้กับคณะกรรมการ การบริหารก็จะเป็นการบริหารจัดการโดย กองทุนของแต่ละกองทุนเองเป็นผู้บริหาร แต่ก็ต้องอิงและเชื่อมโยงกับกองทุนกองทุนสวัสดิการ ระดับตำบล เวลาที่มีกิจกรรมอะไรก็เข้าร่วม กองทุนสวัสดิการระดับตำบลก็จะเป็นผู้ดูแลงาน ให้กับกองทุนแต่ละหมู่บ้าน รวมถึงส่งนโยบาย และทิศทางที่รัฐบาลส่งมา เป็นศูนย์ประสานงาน ให้กับกองทุนระดับหมู่บ้านต่อไป”

คนที่ 8 วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2554

“ในส่วนของเทศบาลก็จะมี การสนับสนุนกองทุนสวัสดิการตำบลแม่แฝกใหม่ ในการให้ การสนับสนุนบุคคลากรเวลาที่เครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ร้องขอ ซึ่ง บุคลากรก็จะมี การชี้แจงว่าการจัดทำแผนอันไหนที่เป็นไปได้ ที่จะนำไปปฏิบัติได้ เทศบาลสามารถ จัดสรรงบประมาณให้ได้”

1.2 การดำเนินการ (Actuating)

การดำเนินการของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ เป็นการดำเนินการใน รูปแบบของกลุ่มสี่จะสะสมทรัพย์ และกลุ่มสี่จะสวัสดิการวันละ 1 บาท ควบคู่กันไป ซึ่งเป็น จุดเด่นของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ โดยกลุ่มสี่จะสะสมทรัพย์จะมีการออมและ ใช้ดอกผลที่เกิดจากการกู้ยืมเงินของกลุ่มมาหมุนเวียนเป็นสวัสดิการให้กับสมาชิกของกลุ่ม ซึ่งหาก สมาชิกต้องการลาออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่มสี่จะสะสมทรัพย์ สมาชิกก็จะได้รับเงินออมของ ตนคืน ส่วนกลุ่มสี่จะสวัสดิการวันละ 1 บาท จะเป็นเงินที่เกิดจากการออมของสมาชิกและเงิน สนับสนุนจากรัฐบาล นำมาจัดสวัสดิการต่างๆ ให้กับสมาชิก แต่ถ้าลาออกจากการเป็นสมาชิกจะ ไม่ได้รับเงินคืน

ซึ่งจากการดำเนินการของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ที่ปฏิบัติตาม แผนงานทำให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์ในหลายๆ ด้าน เช่น การรักษาพยาบาล บำนาญ ผู้สูงอายุ การช่วยค่าฌาปนกิจศพ เป็นต้น การได้รับผลประโยชน์ก็ขึ้นอยู่กับระยะเวลาของการ เป็นสมาชิก รวมถึงความประพฤติของบุคคลด้วย ถ้าเป็นสมาชิกทั้งสองกองทุนก็จะได้รับ สวัสดิการทั้งสองกองทุน แต่กองทุนวันละบาทก็ถือว่ายังไม่ประสบความสำเร็จเท่ากลุ่มสี่จะสะสม ทรัพย์ ซึ่งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ต้องการให้ชาวบ้านในชุมชนมีการ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มากกว่าที่จะหวังผลจากผลประโยชน์ที่ได้รับ นอกจากการจัดสวัสดิการแก่ สมาชิกตามเงื่อนไขแล้ว กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ยังมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการ คนทำงานอาสา เพื่อช่วยเหลือดูแล และส่งเสริมสนับสนุนคนทำงานจิตอาสาในชุมชนเพื่อเป็น

กำลังใจในการทำงาน และการที่มีกองทุนสวัสดิการก็เป็นการแบ่งเบาภาระและช่วยเหลือชาวบ้าน ตำบลแม่แฝกใหม่ได้อีกทางหนึ่ง

ผู้วิจัยขอยกการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

คนที่ 2 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

“ในตอนแรกการเก็บสวัสดิการก็ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของแต่ละกองทุนย่อยว่าจะเก็บสมาชิกเท่าไร แต่ต่อมาก็มีการเปิดขายหุ้นให้กับสมาชิกซึ่งก็แล้วแต่อีกว่ากองทุนใดจะจำกัดการซื้อหุ้นของสมาชิกเท่าไรแล้วแต่ขนาดของกองทุนว่าจะเล็กหรือใหญ่ ก่อนที่จะมีกองทุนสวัสดิการชาวบ้านเวลาเจ็บไข้ได้ป่วย ไม่มีเงินก็ต้องเอาของไปจำหน่ายหรือไปกู้เงินนอกระบบมาใช้จ่าย แต่หลังจากมีกองทุนเกิดขึ้น เมื่อเจ็บป่วยก็ยังได้เงินช่วยเหลือ ถ้าเราเข้าโรงรับจำนำดอกเบี้ยก็เสียพอๆ กันหรือมากกว่า แต่ถ้ามายืมในสังจะออมทรัพย์ก็ยังได้ลดดอกเบี้ยและเงินดอกเบี้ยเสียก็ได้รับตอบแทนมาในรูปแบบสวัสดิการ ”

คนที่ 3 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

“เรื่องสวัสดิการ มันก็ช่วยแบ่งเบาภาระได้นิดหน่อย มันก็ไม่ใช่ว่าสวัสดิการจะเป็นเงินที่จะได้เป็นกอบเป็นกำ แต่สวัสดิการก็เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นการช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ”

คนที่ 4 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

“การช่วยเหลือสวัสดิการต่าง ๆ ก็ถือว่าดี เพราะจากแต่ก่อนที่ไม่มีสวัสดิการอะไรรองรับ พอมีสวัสดิการตรงนี้พอเข้าโรงพยาบาล ได้เงินไปช่วยเหลือสองร้อยก็ถือเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ป่วยไปได้บ้าง ดีที่ในหมู่บ้านมีกองทุน เพราะสามารถช่วยเหลือชาวบ้านได้มาก ก่อนที่จะมีกองทุนชาวบ้านในหมู่บ้านจะไม่สามารถรู้ได้เลยว่าในบ้านไหนมีความเดือดร้อน มีความจำเป็นในการใช้เงิน ทุกคนจะดำเนินชีวิตแบบของใครของมัน แต่พอมีกองทุนชาวบ้านก็ได้เข้ามาช่วยเหลือกันมากขึ้น เมื่อเห็นว่ามีเงินไม่พอกัน ก็จะมีการหารเฉลี่ยแบ่งปันกันไปก่อน”

คนที่ 5 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

“อดีตตอนที่ยังไม่มีกองทุนสวัสดิการ ชาวบ้านก็ไม่ได้ลำบาก แต่ตอนที่เข้ามามันก็ดีในส่วนที่เข้ามาแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายได้บ้าง แม้จะไม่ได้มาก เพราะเมื่อก่อนจะไม่ได้อะไรสักอย่าง แต่พอเข้ามาเป็นสมาชิกในกองทุนก็ได้รับเงินสวัสดิการช่วยเหลือ”

คนที่ 6 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

“พอออมทรัพย์ตั้งขึ้นได้ระยะหนึ่ง ก็ได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการตามมา ดูแลเรื่องเกิดแก่เจ็บตาย โดยเฉพาะเรื่องสวัสดิการการเจ็บป่วย เวลานอนโรงพยาบาลก็ได้ค่าชดเชย เวลาที่เราไม่ได้ไปทำงาน ถึงแม้จะไม่ได้มาก ร้อยสองร้อย แต่ก็ช่วยแบ่งเบาภาระไปได้ระดับหนึ่ง เวลา

ชาวบ้านต้องการเงินเร่งด่วน อย่างค่ารักษาพยาบาล ซึ่งแต่ก่อนที่ยังไม่มี 30 บาทรักษาทุกโรค ชาวบ้านก็สามารถเอาเงินตรงนี้ไปสำรองจ่ายได้ก่อน และก็ในเรื่องทุนการศึกษาเด็ก บางทีจะเปิดโรงเรียนแล้ว แต่เงินยังไม่มี ก็มาเอาตรงนี้ไปก่อนได้”

คนที่ 7 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

“หลังจากการมีกองทุนสวัสดิการ เมื่อสมาชิกได้รับสวัสดิการ ก็สามารถแบ่งเบาภาระของสมาชิกได้เป็นอย่างมาก มีการบอกต่อๆ กันไป ว่าได้รับประโยชน์จากกองทุนสวัสดิการตามระเบียบของกองทุนอย่างแท้จริง เช่น เมื่อสามีตาย ภรรยาก็จะได้รับเงินสวัสดิการของสามี (ผลประโยชน์) แต่เมื่อพบว่าบัญชีของสามียังมีหนี้ค้างอยู่ กองทุนก็จะยกหนี้ให้บางส่วน(ตามกฎระเบียบของกลุ่ม) และเงินที่ออมที่เหลืออยู่ก็สามารถเอามาใช้ได้หนี้ที่เหลืออยู่ได้”

1.3 การติดตามผล (Monitoring)

การติดตามผลของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่นั้น จะมีแบบสำรวจข้อมูลกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลแม่แฝกใหม่ ไว้ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของกลุ่มสมาชิก แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละกลุ่ม หาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มสมาชิก เพื่อนำไปประชุมหารือ แลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อหาแนวทางการแก้ไขและปรับปรุงต่อไป แต่ส่วนมากก็ไม่ได้มีปัญหาเพราะสมาชิกไว้วางใจในคณะกรรมการและประธานกองทุนให้เป็นผู้จัดการในเรื่องต่างๆ ของกองทุนย่อย

ผู้วิจัยขอยกการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

คนที่ 1 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

“ในเรื่องการติดตามผล ก็จะเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการซึ่งก็จะมีอยู่แล้ว แต่ก็ไม่ได้มีการติดตามที่ชัดเจน ส่วนมากจะเป็นในรูปของการทำรายงานผลความก้าวหน้าของกองทุนย่อยหรือกิจกรรม อุปสรรคที่เกิดขึ้นก็จะนำมาหารือกันเพื่อหาทางแก้ปัญหา ซึ่งในการติดตามผลก็จะมีแบบฟอร์มอยู่แล้วให้กองทุนมีการประเมินและเขียนความคืบหน้าของกองทุนในระยะหนึ่งเดือนหรือสามเดือน ซึ่งในระเบียบหากกองทุนใดไม่มีการประเมินตนเอง หรือไม่มีความก้าวหน้าของกองทุนตามที่ระเบียบกองทุนสวัสดิการตำบลกำหนดไว้ ก็จะหมดการเป็นสมาชิกของกองทุนสวัสดิการตำบลไป”

คนที่ 5 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

“สมาชิกผู้อยู่ในกองทุน ส่วนมากก็ไม่ได้มีส่วนร่วมในการบริหารมากนัก ส่วนมากจะเป็นประธานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการมากกว่า เพราะประธานคือคนที่สมาชิกไว้วางใจให้จัดการกฎระเบียบก็มีการวางไว้ดีแล้ว เลยไม่มีปัญหาอะไร สมาชิกก็เลยไม่ต้องเข้าไปยุ่ง แต่สิ้นปีสมาชิก

ก็จะได้รับแบบสรุปรูปการบริหารจัดการกองทุนอยู่แล้ว สมาชิกสามารถตรวจสอบได้ ส่วนกฎระเบียบก็ตั้งมาตั้งแต่ต้นก็ยังไม่มีการปรับเปลี่ยน เพราะไม่มีปัญหาอะไร กฎระเบียบก็นำมาจากวัดไผ่ล้อมมาเลย ไม่ได้เปลี่ยนแปลงอะไร การบริหารจัดการที่ผ่านมาก็เรียบร้อยดี ไม่ได้มีปัญหาอะไรกัน"

คนที่ 8 วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2554

"ในส่วนของ การตรวจสอบ ที่เป็นรูปธรรมก็คือ ในปี 2554 ที่กำลังมีการดำเนินการกันอยู่ ก็ยังไม่มีการตรวจสอบในส่วนนี้ เนื่องจากบุคลากรของเทศบาลยังไม่มีในส่วนนี้ แต่งานสวัสดิการนั้นเป็นงานฝาก ที่เมื่อมีงานในส่วนของสวัสดิการเข้ามาก็จะมีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ในสำนักงานรับผิดชอบตามแต่เรื่อง ดังนั้นในเรื่องการตรวจสอบติดตามก็ยังไม่มีความชัดเจน"

ผลตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

จากการศึกษาวิเคราะห์ กระบวนการการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ ผลการศึกษาสามารถสรุปปัญหาอุปสรรคด้านต่างๆ ได้ ดังนี้

2.1 บุคคล (Man)

คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ชาวบ้านมักจะเลือกคนที่มีฐานะทางสังคมที่ดีเข้ามารับตำแหน่งทำงาน ทั้งที่คณะกรรมการบางคนก็ไม่มีเวลาที่จะเข้ามาทำงานมากนักคณะกรรมการบางคนก็อยากจะถอนตัวออกจากการเป็นคณะกรรมการกองทุนฯ เพราะรู้สึกว่าคุณเองไม่เก่งพอที่จะทำงาน ทำให้พระครูสมุห์วิเชียร คุณธมฺโมต้องเป็นผู้วางแผนการจัดการทุกอย่าง ชาวบ้านมีหน้าที่ยกมือสนับสนุนอย่างเดียว ทั้งชาวบ้านก็ยังไม่เข้าใจในการทำงานเท่าที่ควร ยังมีการมองแต่ในเรื่องผลประโยชน์เป็นหลัก คณะกรรมการไม่รับบทบาทหน้าที่ของตนเองเท่าที่ควร เกิดปัญหาการโยนงานการรับผิดชอบกัน

ผู้วิจัยขอขยการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

คนที่ 1 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

"คณะกรรมการกองทุนไม่มีบทบาทในการบริหารจัดการกองทุนเท่าที่ควร ที่ผ่านมาตุ้ลุงก็เป็นคนวางแนวทางการจัดการกองทุนไว้แล้ว ที่ผ่านมาตุ้ลุงแทบจะเป็นผู้จัดการกองทุนทุกอย่าง ทั้งที่ตุ้ลุงก็เข้าใจว่าการจัดการกองทุนควรจะให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วม แต่ชาวบ้านก็ยังต้องการให้ตุ้ลุงเป็นหลัก จะทำอะไรก็จะมาถามมาบอกให้ตุ้ลุงเป็นคนวางแผนจัดการ"

คนที่ 2 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

“คณะกรรมการ ไม่มีเวลาที่จะไปประชุมรับทราบข้อมูลข่าวสาร ประธานก็ทำงานเทศบาล ซึ่งก็ไม่มีเวลาให้ ส่วนชาวบ้านก็ไม่ค่อยเข้าร่วมกับกองทุนมากนัก เพราะยังเป็นสังคมกึ่งชนบทที่ชาวบ้านยังต้องหาเช้ากินค่ำ ปากกัดตีนถีบ ไม่มีคนที่จะมีเวลาเข้ามาช่วยเหลืองานส่วนรวมมากนัก ส่วนอาสาสมัครที่เข้ามาก็คจะเป็นผู้มีฐานะที่เป็นที่ยอมรับของคนในหมู่บ้าน”

2.2 งบประมาณ (Money)

ในส่วนของงบประมาณกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ กลุ่มเครือข่ายบางครั้งก็ไม่มีเงินพอให้สมาชิกกู้ยืม หรือบางกลุ่มก็มีสมาชิกจำนวนมาก แต่มีปัญหว่าสมาชิกที่กู้เงินไปไม่สามารถนำเงินมาชำระได้ ทำให้ต้องหยุดรับสมัครสมาชิกเพิ่ม และในส่วนของเทศบาลเมื่อกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ของงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมแต่ก็ไม่ได้รับงบประมาณ เนื่องจากในบางปีงบประมาณเทศบาลก็มีการจัดทำแผนไว้แล้ว ทำให้ไม่สามารถให้งบประมาณสนับสนุนได้

ผู้วิจัยขอยกการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

คนที่ 2 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

“ตอนแรกในการจัดตั้ง การที่ได้รับดอกเบี้ยสูงกว่าธนาคารก็ทำให้ผู้ที่มีฐานะดี นำเงินมาฝากในจำนวนมาก ทำให้กลุ่มออมทรัพย์ต้องตั้งเป็นกลุ่มสัจจะออมทรัพย์เพื่อตั้งเงื่อนไขในการออม ต้องมาจำกัดวงเงินไว้ โดยการทำกลุ่มสัจจะออมทรัพย์กองทุนเน้นที่จะให้เป็นสวัสดิการดูแลสมาชิกมากกว่าที่จะได้รับผลตอบแทนเป็นตัวเงิน”

คนที่ 4 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

“แม่หมู่ 3 จะมีเงินอยู่ในกองทุนเป็นจำนวนมาก แต่บางครั้งก็ไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกกองทุน บางครั้งก็ต้องไปเอาจากท่านพระครูมาบ้าง (ยืมในฐานะของกลุ่มย่อย และจ่ายดอกเบี้ยตามระยะเวลาเข้าสู่กองทุนใหญ่) เงินที่ยืมมาก็คือเงินสมทบเครือข่าย ซึ่งแต่ละเครือข่ายก็ต้องสมทบกองทุนใหญ่อยู่แล้วเดือนละ 100 บาท”

คนที่ 7 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

“มีสมาชิกเข้ามาสมัครมากจนต้องหยุดรับสมาชิกไป เพราะมีปัญหว่าสมาชิกที่กู้เงินไปไม่สามารถนำเงินมาชำระได้ แต่ก็มีเพียงสองสามรายเท่านั้น แต่จึงได้หยุดรับสมัครไป และได้ตั้งกฎระเบียบขึ้นมาอีกว่า ถ้าสมาชิกคนใดมีปัญหาที่จะต้องหยุดรับสมัครสมาชิก เพราะถือว่าเงินเป็นเงินของชาวบ้านเอง ไม่ได้เป็นเงินของกลุ่ม”

คนที่ 8 วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2554

“ในเรื่องของงบประมาณก็ต้องปฏิบัติตามแผน ซึ่งในงานนั้นเทศบาลก็ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์แผนไปชี้แจงให้กับเครือข่าย ว่าในการทำแผนนั้นจะได้รับการงบประมาณหรือไม่ ก็

ขึ้นอยู่กับขอบข่ายของงบประมาณ ซึ่งก็อาจเกี่ยวข้องกัน เมื่อของงบประมาณมา เทศบาลก็อาจจะทำแผนไว้แล้ว ในปีที่ผ่านมาเทศบาลจึงไม่ได้สนับสนุนงบประมาณให้กับเครือข่าย"

2.3 วัสดุอุปกรณ์ (Material)

ในส่วนของวัสดุอุปกรณ์ กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ไม่มีปัญหามากนัก เพราะแต่ละกองทุนก็จะมิงงบประมาณรองรับในส่วนนี้อยู่แล้ว และคณะกรรมการก็จะมีภาระเสียสละอุปกรณ์ส่วนตัวของตนเองนำมาใช้ในกลุ่มบ้าง ซึ่งก็เป็นความเต็มใจของคณะกรรมการเอง แต่ในส่วนของสำนักงานกองทุนสวัสดิการยังไม่มีประจำในแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งในปัจจุบันสำนักงานกองทุนสวัสดิการก็จะรวมอยู่กับกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ของแต่ละหมู่บ้าน และที่ทำการกองทุนใหญ่ก็ตั้งอยู่ในวัดเจดีย์ดีแม่ครัว

ผู้วิจัยขอการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

คนที่ 1 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

"ในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ของกองทุนก็มีความเพียงพอ แต่ก็ยังไม่ได้มีเป็นสำนักงานกองทุนทุกหมู่บ้าน ซึ่งก็ไม่ได้เป็นปัญหา แต่ในอนาคตก็อยากจะให้มีสำนักงานกองทุนสวัสดิการเป็นของตนเอง"

2.4 ระบบการจัดการ (Management)

ชาวบ้านยังมีความสับสนในเรื่องกองทุนสวัสดิการชุมชน เพราะกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่มีสองกองทุนรวมกันอยู่ อำนาจในการจัดการกองทุนย่อยจะอยู่ที่ประธานเป็นส่วนใหญ่ เพราะสมาชิกให้ความไว้วางใจประธานกองทุนในการบริหารจัดการ และที่ผ่านมาไม่ได้เกิดปัญหา เพราะมีการประชุมสรุปผลการดำเนินงานให้สมาชิกทราบทุกปี จะมีปัญหาบ้างเป็นบางรายเรื่องการขาดส่งเงินกู้ แต่ก็มิระบบติดตามโดยใช้เครือข่ายเข้ามาเจรจาไกล่เกลี่ยและเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ ซึ่งสามารถพูดคุยกันได้

ผู้วิจัยขอการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

คนที่ 1 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

"ทุกวันนี้ชาวบ้านยังมีความสับสนในเรื่องกองทุนสวัสดิการ เพราะมีสองกองทุนรวมกันอยู่ คือสัจจะออมทรัพย์ และกองทุนวันละบาท และแต่ละกองทุนก็จะมีระเบียบกฎเกณฑ์ที่แตกต่างกัน สัจจะออมทรัพย์จะเป็นการรับผิดชอบของแต่ละกลุ่มเป็นหลัก แต่ออมบุญวันละหนึ่งบาทจะเป็นกองทุนรวมของตำบล"

คนที่ 2 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

"พอกกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ดำเนินการแล้ว อีกสองปีต่อมา ออมวันละบาทจึงเข้ามาโดยกองทุนได้เข้าไปร่วมประชุมกับพอช.(สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน) แล้วจึงรับนโยบายมา แต่

ชาวบ้านก็ยังไม่เข้าใจ เพราะการออมกับสัจจะออมทรัพย์จะได้รับประโยชน์ทั้งสองทาง นั่นก็คือ หากไม่เป็นสมาชิกแล้วก็จะได้รับเงินคืน เป็นสมาชิกก็ได้รับสวัสดิการเกิด แก่ เจ็บ ตาย แต่ออมบุญวันละบาทเมื่อจ่ายเข้ากองทุนแล้วก็จะจ่ายเข้าเลย ไม่ได้รับเงินคืน ทำให้ชาวบ้านคิดว่าตนเองเสียประโยชน์”

คนที่ 3 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

“การร่วมบริหารส่วนมากก็จะเป็นประธานกองทุนมากกว่าที่เข้ามามีส่วนร่วม ส่วนสมาชิกทั่วไปก็ไม่ค่อยมีส่วนร่วมเท่าไร ก็จะเป็นผู้รับประโยชน์มากกว่า แต่ก็ช่วยเหลือในเรื่องที่ทำได้”

ผลตามวัตถุประสงค์ที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการในอนาคตของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

จากการศึกษาวิเคราะห์ กระบวนการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ สามารถสรุปความต้องการของประชาชนผู้เป็นสมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ในอนาคต ตามประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

3.1) บุคคล (Man)

3.1.1 กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่จัดฝึกอบรมคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อให้คณะกรรมการฯ รู้ในเรื่องระเบียบกฎเกณฑ์ของกองทุนฯ อย่างเด่นชัด รู้หน้าที่ต่างๆ ของคณะกรรมการกองทุนฯ อย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถทำงานประสานงานกันได้ ไม่เกิดการผลักภาระหน้าที่ให้แก่กัน

3.1.2 เทศบาลสนับสนุนบุคลากรฝึกอบรมด้านการเทคโนโลยี เครื่องมือสำนักงาน รวมทั้งการจัดทำเอกสาร ให้กับคณะกรรมการฯ เพื่อให้คณะกรรมการฯ สามารถจัดทำเอกสารธุรการ และรายงานต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

3.1.3 กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ จ้างบัณฑิตจบใหม่ที่เป็นคนในพื้นที่เข้ามาทำงาน เพื่อให้คนรุ่นใหม่เกิดการเรียนรู้กระบวนการจัดการของกองทุนสวัสดิการชุมชน และเพื่อสานต่องานของกองทุนต่อไปในอนาคต

3.1.4 กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ผลักดันการจัดสวัสดิการให้ครอบคลุมครบทุกหมู่บ้านในตำบลแม่แฝกใหม่ ซึ่งเหลืออีก 2 หมู่บ้านที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิก โดยการให้หมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จ ไปแนะนำและเป็นพี่เลี้ยงให้กับหมู่บ้านที่ยังไม่มีการจัดตั้ง

กองทุน ให้เกิดการจัดตั้งกองทุนในหมู่บ้าน และพัฒนาเข้าเป็นสมาชิกในกองทุนใหญ่ คือกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ต่อไป

ผู้วิจัยขอการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

คนที่ 1 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

"อยากจะให้คณะกรรมการกองทุนเข้ามาจัดการบริหารจัดการกันเอง ดีสุดอยากจะดึงคณะกรรมการกองทุนให้เข้ามามีส่วนร่วมมากกว่านี้ ให้แต่ละคนรู้หน้าที่ของตนเองว่าตำแหน่งของตนเองมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการกองทุนอย่างไร"

คนที่ 4 วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2554

"ในอนาคตก็อยากจะส่งเสริมสนับสนุน ผลักดันให้คนรุ่นใหม่ได้เข้ามาบริหารกองทุนมากขึ้น เพราะยายก็อยู่มานานแล้วก็พอจะรู้ว่ากองทุนมันเป็นอย่างไง ก็อยากจะให้เด็กรุ่นใหม่ได้เข้ามาเรียนรู้ให้มากขึ้น ยายก็อยากจะอยู่เบื้องหลัง อยากจะช่วยแนะนำ และผลักดันให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในกองทุนมากขึ้น"

คนที่ 2 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

"ตำบลแม่แฝกใหม่มีอยู่ทั้งหมด 14 หมู่บ้าน เป็นสมาชิกของกองทุนสัจจะออมทรัพย์ 11 หมู่บ้าน และมีกลุ่มแสงเทียนแห่งชีวิตอีก 1 กลุ่ม รวมเป็น 12 กลุ่ม ในอนาคตจึงอยากให้หมู่บ้านในตำบลแม่แฝกเข้าร่วมกับกองทุนสวัสดิการทั้งหมด ครอบคลุมทั้งตำบล"

3.2 งบประมาณ (Money)

3.2.1 กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ประสานงาน และของบประมาณจากเทศบาลเป็นประจำทุกปี เพื่อนำงบประมาณที่ได้มาจัดกิจกรรม และเป็นค่าตอบแทนให้กับคณะกรรมการตามสมควร เพื่อเป็นกำลังใจในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการที่ต้องสละเวลาเป็นอาสาสมัครเข้ามาทำงานเพื่อสังคมส่วนรวม

3.2.2 การกู้ยืมเงินของกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ ซึ่งเป็นกองทุนย่อยของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ มีการกำหนดวงเงินให้กับผู้กู้ในอัตราที่เท่าเทียมกัน เพื่อให้เงินสามารถกระจายไปสู่คนที่เดือดร้อนได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ส่วนหนึ่งควรจะมีการเก็บไว้เป็นเงินทุนสำรองสำหรับผู้เดือดร้อน มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้เงินด้วย เพื่อเป็นการช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อกันในชุมชนอย่างแท้จริง

ผู้วิจัยขอการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

คนที่ 1 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

"อย่างเทศบาลก็อยากจะให้หนุนเสริมเรื่องงบประมาณสนับสนุน เพื่อให้เป็นแรงจูงใจให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น"

/3.3 วัสดุอุปกรณ์ (Material)

3.3.1 กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ มีสำนักงานกองทุนเป็นของตนเองเพื่อเป็นสำนักงานที่ทำการไว้ปฏิบัติงาน และจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ นำเด็ก เยาวชน และผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน โดยเฉพาะคนในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนเกิดความสำนึก และมีจิตอาสาที่จะเข้ามาช่วยงานกองทุนสวัสดิการฯ โดยเฉพาะคนที่มีความรู้ความสามารถที่จะช่วยพัฒนากองทุนสวัสดิการได้ต่อไปในอนาคต

3.3.2 กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ จัดงบประมาณสำหรับซื้อวัสดุอุปกรณ์สำนักงานเป็นของตนเอง เพื่อคณะกรรมการกองทุนฯ จะได้สะดวกต่อการใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และไม่เป็นภาระสิ้นเปลืองงบประมาณส่วนตัวของคณะกรรมการฯ ที่ละเวลามาทำงานเพื่อสังคมด้วย

ผู้วิจัยขอยกการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้
คนที่ 1 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

“ในอนาคตก็อยากจะมีสำนักงานกองทุนสวัสดิการเป็นของตนเอง”

/3.4 ระบบการจัดการ (Management)

3.4.1 กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ร่วมจัดทำเวทีกับองค์กรภาครัฐ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของกลุ่มสมาชิก ซึ่งจะทำให้เห็นภาพรวมของตำบล ว่าแต่ละกลุ่มมีการดำเนินการอย่างไรบ้าง และเกิดปัญหาอุปสรรคอย่างไร เพื่อช่วยกันหาแนวทางการแก้ไข สนับสนุน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ และกลุ่มเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ต่อไป

3.4.2 กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ จัดเวทีแลกเปลี่ยนระดับหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนทำความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ซึ่งประกอบด้วยการทำงานของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ และกลุ่มสัจจะสวัสดิการวันละ 1 บาท

3.4.3 กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ออกกฎระเบียบให้ประชาชนที่เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ ได้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มสัจจะสวัสดิการวันละ 1 บาทด้วย เพราะที่ผ่านมากลุ่มสัจจะสวัสดิการวันละ 1 บาทยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะประชาชนยังเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตนจากกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์เป็นหลัก การที่กำหนดให้ประชาชนเป็นสมาชิกของทั้งสองกลุ่มควบคู่กัน จะทำให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์จากทั้งสองกลุ่ม และยังเป็นภาระกระตุ้นให้สมาชิกเกิดความเสียดุล เอื้อเพื่อเอื้อแก่ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชนด้วย

3.4.4 คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ คัดเลือกมาจากตัวแทนของกลุ่มเครือข่ายต่างๆ ในจำนวนเฉลี่ยที่เท่ากัน และมีการสลับสับเปลี่ยนตัวแทนที่เข้ามาทำงานเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการทำงาน และเป็นการปรับมุมมองใหม่ๆ ในการบริหารจัดการ โดยให้คณะกรรมการชุดก่อนหน้าเป็นพี่เลี้ยงให้กับชุดใหม่ที่เข้ามาเป็นการสานสัมพันธ์คนในชุมชนให้แน่นแฟ้น และมีโอกาสที่คนรุ่นใหม่จะได้มีโอกาสเข้ามาทำงานร่วมกับกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่เพิ่มขึ้นด้วย

ผู้วิจัยขอยกการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

คนที่ 1 วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2554

"กองทุนทั้งสวัสดิการกองทุนหรือสัจจะออมทรัพย์ที่มีความเชื่อมโยงกันอยู่นั้น ก็เหมือนเป็นเครื่องมือในการรวมคน จะเน้นให้คณะกรรมการพูดคุยเสมอว่าเราต้องการที่จะพัฒนาคน เน้นพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม คุณภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกเป็นหลัก ไม่ใช่ว่ากองทุนจะเน้นพัฒนาเงิน คือว่าเงินจะเป็นเครื่องมือในการรวมคนมากกว่า อยากจะให้คณะกรรมการเข้าใจตรงส่วนนี้ให้ชัดเจน อยากให้เข้าใจเรื่องระเบียบแบบแผน และสร้างการเรียนรู้ให้กับสมาชิก โดยเฉพาะในเรื่องความเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เพราะทุกวันนี้คนที่เข้ามามักจะคิดถึงเรื่องผลประโยชน์ เรื่องของการปันผลที่มากกว่าธนาคารหลายเท่า

ในเรื่องการวางแผนงานต่างๆ ก็อยากจะให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์ทางวิทยุชุมชน เพื่อสร้างการเรียนรู้ ผู้นำชุมชนอาจจะเป็นตัวเชื่อมโยงและประชาสัมพันธ์กองทุน และอาจมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะ ช่วยระวังในเรื่องข้อเสนอแนะ อยากให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม

ตอนนี้ก็อยากให้คณะกรรมการมีอิสระในการบริหารจัดการตนเอง ในการประชุมประจำเดือนก็อยากจะทำให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาตัวเอง เพราะตอนนี้ก็เหมือนยังอิงตุลึงเป็นหลัก มันก็เป็นปัญหา

การติดตามผลในอนาคตก็อยากจะทำให้มีเวทีของแต่ละหมู่บ้านให้สามารถแลกเปลี่ยนกันได้"

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยแนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะ การบริหารจัดการ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมถึงแนวทางการบริหารจัดการในอนาคต ของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกจาก บุคลากรองค์การภาครัฐ (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น) คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ และสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยจะกำหนดเพียงแนวหัวข้อการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับลักษณะกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ การบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการกองทุนฯ ตลอดจนแนวทางการพัฒนาในอนาคตของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

3.1 วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.2 ตรวจสอบข้อมูล แบบสามเส้า (Data Triangulation) ประกอบด้วย

3.2.1 การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้ศึกษา (Investigator Triangulation)

3.2.2 การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation)

3.2.3 การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) โดยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน ได้แก่ บุคลากรองค์การภาครัฐ (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น) จำนวน 1 คน คณะกรรมการ

บริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ จำนวน 2 คน และสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ จำนวน 5 คน โดยตรวจสอบความสอดคล้อง ความแตกต่างของข้อมูล และหาข้อสรุป เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์

3.3 วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ดังนี้

3.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการในอนาคตของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

3.3.2 สรุปและเรียบเรียง ในประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน และให้ข้อเสนอแนะ ในประเด็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ผลตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ลักษณะและการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ พบว่า

พ.ศ. 2545 ตำบลแม่แฝกใหม่ ได้มีการจัดตั้งกลุ่มสัจจะสมทรัพย์ขึ้น โดยใช้ผลประโยชน์ที่เกิดจากการกู้ยืมเงินมาจัดตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการ และจัดสวัสดิการต่าง ๆ แก่สมาชิกและชุมชนตามระเบียบเงื่อนไข เมื่อหมู่บ้านต่าง ๆ ในตำบลเริ่มดำเนินการกันเกือบครบทุกหมู่บ้าน จึงมีการเชื่อมกันเป็นเครือข่ายระดับตำบล กลายเป็นกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

การดำเนินการของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ เป็นการดำเนินการในรูปแบบของกลุ่มสัจจะสมทรัพย์ และกลุ่มสัจจะสวัสดิการวันละ 1 บาท ควบคู่กันไป ซึ่งเป็นจุดเด่นของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

1.1 การวางแผน (Planning)

มีการประชุมวางแผนการทำงานของคณะกรรมการกองทุนฯ อย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน มีการแลกเปลี่ยน เสนอแนวคิดต่าง ๆ การวางแผนงานก็จะมีแผนงานรวมที่เป็นส่วนกลาง เพื่อให้กลุ่มสมาชิกได้นำไปปฏิบัติ โดยกลุ่มสมาชิกสามารถนำกฎระเบียบไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับกลุ่มของตนเองได้

1.2 การดำเนินการ (Actuating)

เป็นการดำเนินการในรูปแบบของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ และกลุ่มสัจจะสวัสดิการวันละ 1 บาท ควบคู่กันไป ซึ่งเป็นจุดเด่นของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ทำให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน

1.3 การติดตามผล (Monitoring)

จะมีแบบสำรวจข้อมูลกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลแม่แฝกใหม่ ไว้ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของกลุ่มสมาชิก แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละกลุ่ม

ผลตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น จากการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่

2.1 บุคคล คณะกรรมการบางคนก็ไม่มีเวลาที่จะเข้ามาทำงานมากนัก คณะกรรมการบางคนก็อยากจะถอนตัวออกจากการเป็นคณะกรรมการกองทุน ทั้งชาวบ้านก็ยังไม่เข้าใจในการทำงานเท่าที่ควร คณะกรรมการไม่รับบทบาทหน้าที่ของตนเอง

2.2 งบประมาณ บางครั้งก็ไม่มีเงินพอให้สมาชิกกู้ยืม หรือบางกลุ่มก็มีสมาชิกจำนวนมาก แต่มีปัญหาว่าสมาชิกที่กู้เงินไป ไม่สามารถนำเงินมาชำระได้ เมื่อของงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมจากเทศบาลก็ไม่ได้รับงบสนับสนุน

2.3 วัสดุอุปกรณ์ สำนักงานกองทุนสวัสดิการยังไม่มีประจำในแต่ละหมู่บ้าน

2.4 ระบบการจัดการ ชาวบ้านยังมีความสับสนในเรื่องกองทุนสวัสดิการชุมชน

ผลตามวัตถุประสงค์ที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการในอนาคต ของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่

3.1 บุคคล (Man)

- จัดฝึกอบรมคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน
- เทศบาลสนับสนุนบุคลากรมาฝึกอบรมด้านการเทคโนโลยี เครื่องมือสำนักงาน
- มีการจ้างบัณฑิตจบใหม่ที่เป็นคนในพื้นที่เข้ามาทำงาน
- มีการผลักดันการจัดสวัสดิการให้ครอบคลุมครบทุกหมู่บ้านในตำบล

3.2 งบประมาณ (Money)

- ประสานงาน และของงบประมาณจากเทศบาลเป็นประจำทุกปี
- การกู้ยืมเงินของกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ มีการกำหนดวงเงินให้กับผู้กู้ในอัตราที่

เท่าเทียมกัน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งควรจะมีการเก็บไว้เป็นเงินทุนสำรองสำหรับผู้เดือดร้อน มีเหตุจำเป็น แรงด่วนที่ต้องใช้เงินด้วย

3.3 วัสดุอุปกรณ์ (Material)

- มีสำนักงานกองทุนเป็นของตนเอง เพื่อเป็นสำนักงานที่ทำการไว้ปฏิบัติงาน และจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้

- จัดงบประมาณสำหรับซื้อวัสดุอุปกรณ์สำนักงานเป็นของตนเอง

3.4 ระบบการจัดการ (Management)

- ร่วมจัดทำเวทีกับองค์กรภาครัฐ

- จัดเวทีแลกเปลี่ยนระดับหมู่บ้าน

- ออกกฎระเบียบให้ประชาชนที่เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ ได้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มสัจจะสวัสดิการวันละ 1 บาทด้วย

- คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ คัดเลือกมาจากตัวแทนของกลุ่มเครือข่ายต่าง ๆ ในจำนวนเฉลี่ยที่เท่ากัน และมีการสลับสับเปลี่ยนตัวแทนที่เข้ามาทำงานเป็นประจำทุกปี

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา แนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ และนำผลการวิจัยมาพิจารณาเปรียบเทียบ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสอดคล้องกันในประเด็นซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ลักษณะและการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

จากผลการวิจัยพบว่า

1.1 การวางแผน กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ มีกฎระเบียบการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการประชุมวางแผนการทำงานของคณะกรรมการกองทุนฯ อย่างสม่ำเสมอ เป็นประจำทุกเดือน มีการแลกเปลี่ยน เสนอแนวคิดต่าง ๆ การวางแผนงานก็จะมีแผนงานรวมที่เป็นส่วนกลาง (กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่) เพื่อให้กลุ่มสมาชิก (กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และกลุ่มสัจจะวันละ 1 บาท) ได้นำไปปฏิบัติ โดยกลุ่มสมาชิกสามารถนำกฎระเบียบไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับกลุ่มของตนเองได้ โดยกฎระเบียบการปฏิบัติงานก็สามารถปฏิบัติได้จริง และได้รับการพิสูจน์แล้วว่าใช้ได้ผล การที่ชาวบ้านได้ไปศึกษาดูงานจากเวทีภายนอกเพิ่มเติม ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน

ตำบลแม่แฝกใหม่ ทำให้เกิดการปรับปรุงกฎระเบียบซึ่งถือว่าเป็นแบบแผนที่วางแผนเพื่อการปฏิบัติงานในอนาคต เกิดการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัยและตรงกับความต้องการของชุมชน ทั้งนี้การตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มและชุมชน คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ก็คำนึงถึงความอยู่รอดของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา (2542 หน้า 32-33) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการวางแผนเป็นการคาดการณ์ในอนาคต ซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบาย (Policy) ทั้งนี้เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องต้องกันในการดำเนินงาน การวางแผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้ความรู้ในทางวิทยาศาสตร์และวิจรรณญาณวิจจัยเหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการโดยความถูกต้องอย่างมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความถูกต้องและสมบูรณ์

1.2 การดำเนินการ การดำเนินการของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่เป็นการดำเนินการในรูปแบบของกลุ่มสังจะสะสมทรัพย์ และกลุ่มสังจะสวัสดิการวันละ 1 บาท ควบคู่กันไป ซึ่งเป็นจุดเด่นของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ซึ่งจากการดำเนินการของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ที่ปฏิบัติตามแผนงานทำให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์ในหลายๆ ด้าน สอดคล้องกับศิริอร ชันทรหัตต์ (2536, หน้า 65-66) กล่าวว่า การปฏิบัติตามแผน เป็นขั้นลงมือปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ระบุไว้ ซึ่งผู้รับผิดชอบจะต้องประสานงาน ควบคุมการปฏิบัติงานให้บุคลากรและหน่วยงานย่อยปฏิบัติตามแผนให้ครบถ้วน

1.3 การติดตามผล การติดตามผลของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่นั้น จะมีแบบสำรวจข้อมูลกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลแม่แฝกใหม่ ไว้ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของกลุ่มสมาชิก แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละกลุ่ม หาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มสมาชิก เพื่อนำไปประชุมหารือ แลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อหาแนวทางการแก้ไข และปรับปรุงต่อไป สอดคล้องกับศิริอร ชันทรหัตต์ (2536, หน้า 65-66) กล่าวว่า การติดตามผลเป็นขั้นติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรตามแผนและกำหนดเวลาของแผนอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่มีการปฏิบัติงานเพื่อควบคุมและตรวจสอบหาข้อบกพร่อง ปัญหาอุปสรรคเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติต่อไป

2. ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

2.1 บุคคล คณะกรรมการบางคนก็ไม่มีเวลาที่จะเข้ามาทำงานมากนัก คณะกรรมการบางคนก็อยากจะถอนตัวออกจากการเป็นคณะกรรมการกองทุนฯ พระครูสมุห์วิเชียร คุณธมฺโม ต้องเป็นผู้วางแผนการจัดการทุกอย่าง ชาวบ้านมีหน้าที่ยกมือสนับสนุนอย่างเดียว ทั้งชาวบ้านก็

ยังไม่เข้าใจในการทำงานเท่าที่ควร คณะกรรมการไม่รับบทบาทหน้าที่ของตนเองเท่าที่ควร เกิดปัญหาการโยนงานการรับผิดชอบกัน สอดคล้องกับ

2.2 งบประมาณ กลุ่มเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ บางครั้งก็ไม่ มีเงินพอให้สมาชิกกู้ยืม หรือบางกลุ่มก็มีสมาชิกจำนวนมาก แต่มีปัญหว่าสมาชิกที่กู้เงินไป ไม่สามารถนำเงินมาชำระได้ ในส่วนของเทศบาลเมื่อกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ขอ งบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมแต่ก็ไม่ได้รับงบสนับสนุน

2.3 วัตถุประสงค์ กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ไม่มีปัญหามากนัก มี งบประมาณรองรับในส่วนนี้อยู่แล้ว และคณะกรรมการก็จะมีภาระเสียสละอุปสรรคส่วนตัวของ ตนเองนำมาใช้ในกลุ่มบ้าง ซึ่งก็เป็นความเต็มใจของคณะกรรมการเอง แต่ในส่วนของสำนักงาน กองทุนสวัสดิการยังไม่มีประจำในแต่ละหมู่บ้าน

2.4 ระบบการจัดการ ชาวบ้านยังมีความสับสนในเรื่องกองทุนสวัสดิการชุมชน เพราะ กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่มีสองกองทุนรวมกันอยู่ อำนาจในการจัดการกองทุน ย่อยจะอยู่ที่ประธานเป็นส่วน จะมีปัญหาบ้างเป็นบางรายเรื่องการขาดส่งเงินกู้

3. แนวทางการบริหารจัดการในอนาคตของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบล แม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

3.1 บุคคล (Man) จัดฝึกอบรมคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อให้ คณะกรรมการฯ รู้ในเรื่องระเบียบกฎเกณฑ์ของกองทุนฯ อย่างเด่นชัด รู้หน้าที่ต่างๆ ของ คณะกรรมการกองทุนฯ อย่างชัดเจน เทศบาลสนับสนุนบุคลากรมาฝึกอบรมด้านการเทคโนโลยี เครื่องมือสำนักงาน รวมทั้งการจัดทำเอกสาร ให้กับคณะกรรมการฯ เพื่อให้คณะกรรมการฯ สามารถจัดทำเอกสารธุรการ และรายงานต่างๆ ได้ด้วยตนเอง มีการจ้างบัณฑิตจบใหม่ที่เป็นคน ในพื้นที่เข้ามาทำงาน เพื่อให้คนรุ่นใหม่เกิดการเรียนรู้กระบวนการจัดการของกองทุนสวัสดิการ ชุมชน และเพื่อสานต่องานของกองทุนต่อไปในอนาคต มีการผลักดันการจัดสวัสดิการให้ ครอบคลุมครบทุกหมู่บ้านในตำบลแม่แฝกใหม่

3.2 งบประมาณ (Money) ประสานงาน และของบประมาณจากเทศบาลเป็นประจำ ทุกปี เพื่อนำงบประมาณที่ได้มาจัดกิจกรรม และเป็นค่าตอบแทนให้กับคณะกรรมการตามสมควร การกู้ยืมเงินของกลุ่มจะออมทรัพย์ ซึ่งเป็นกองทุนย่อยของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝก ใหม่ มีการกำหนดวงเงินให้กับผู้กู้ในอัตราที่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งควรจะมีการเก็บไว้เป็น เงินทุนสำรองสำหรับผู้เดือดร้อน มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้เงินด้วย

3.3 วัสดุอุปกรณ์ (Material) มีสำนักงานกองทุนเป็นของตนเองเพื่อเป็นสำนักงานที่ทำการไว้ปฏิบัติงาน และจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ จัดงบประมาณสำหรับซื้อวัสดุอุปกรณ์สำนักงานเป็นของตนเอง เพื่อคณะกรรมการกองทุนฯ จะได้สะดวกต่อการใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

3.4 ระบบการจัดการ (Management) ร่วมจัดทำเวทีกับองค์กรภาครัฐ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของกลุ่มสมาชิก ซึ่งจะทำให้เห็นภาพรวมของตำบล ว่าแต่ละกลุ่มมีการดำเนินการอย่างไรบ้าง และเกิดปัญหาอุปสรรคอย่างไร เพื่อช่วยกันหาแนวทางการแก้ไข สนับสนุน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ประชาชนทำความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินงานของกลุ่มจะสะสมทรัพย์ และกลุ่มจะสวัสดิการวันละ 1 บาท ออกกฎระเบียบให้ประชาชนที่เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มจะสะสมทรัพย์ ได้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มจะสวัสดิการวันละ 1 บาทด้วยการที่กำหนดให้ประชาชนเป็นสมาชิกของทั้งสองกลุ่มควบคู่กัน จะทำให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์จากทั้งสองกลุ่ม และยังเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกเกิดความเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชนด้วย คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ คัดเลือกมาจากตัวแทนของกลุ่มเครือข่ายต่างๆ ในจำนวนเฉลี่ยที่เท่ากัน และมีการสลับสับเปลี่ยนตัวแทนที่เข้ามาทำงานเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการทำงาน และเป็นการปรับเปลี่ยนมุมมองใหม่ๆ ในการบริหารจัดการ จะเห็นว่าปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และแนวทางการการบริหารจัดการในอนาคต ของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สอดคล้องกับ Argenti, Paul A. (1997) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารขั้นพื้นฐานว่า ควรประกอบไปด้วยปัจจัย 4 ประการ ดังนี้ 1. บุคคล (Man) หมายถึงการบริหารงานบุคคลในองค์กรหน่วยงานทั้งหมดรวมไปถึงภาวะผู้นำของผู้มีอำนาจสูงสุดในองค์กรด้วย เพราะการที่องค์กรหรือหน่วยงานจะปฏิบัติงานใด ๆ ให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น "บุคคล" เป็นทรัพยากรที่สำคัญสูงสุดในองค์กรหากการบริหารบุคคลล้มเหลวก็ยากที่องค์กรหรือหน่วยงานนั้น ๆ จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ 2. งบประมาณ (Money) งบประมาณจะเกี่ยวข้องในทุกด้านของการทำงาน เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน ค่าตอบแทน เพื่อจูงใจเจ้าหน้าที่ให้มีขวัญและกำลังใจ มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้มีผลผลิตสูงสุด รวมไปถึงนำไปใช้ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้วย 3. วัสดุอุปกรณ์ (Material) ในการปฏิบัติงาน วัสดุอุปกรณ์ วัตถุดิบต่าง ๆ ที่จำเป็นก็เป็นสิ่งสำคัญ หากขาดซึ่งการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอแล้วหน่วยงานคงไม่สามารถสร้างผลผลิตตามที่ต้องการได้ 4. ระบบการจัดการ (Management) หมายถึง หลักในการบริหาร ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะมีหลักการบริหารที่

แตกต่างกันออกไปแล้วแต่ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย อย่างไรก็ตามการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพยังขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ระดับประเทศ เพื่อเผยแพร่เกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชน ให้มีความชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบเรื่องราวของกองทุนสวัสดิการชุมชน และประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน
2. รัฐควรมีการระดมทุนจากภาคเอกชน นำมาจัดตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมการจัดกองทุนสวัสดิการชุมชน ให้ครอบคลุมทุกชุมชนทั่วประเทศ เพื่อประชาชนจะได้มีสวัสดิการในการดำเนินชีวิต โดยชุมชนสามารถบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนของตนเอง นำไปสู่การพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชนได้

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิการชุมชน ควรจัดให้มีการอบรมคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานหลักเกณฑ์ต่างๆ ของกองทุน ตลอดจนความรับผิดชอบของคณะกรรมการที่มีต่อกองทุนสวัสดิการชุมชน
2. คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน ควรจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินการกองทุนสวัสดิการชุมชน ให้กับสมาชิกในชุมชนได้ทราบข่าวสาร ความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าในการดำเนินงานของกองทุนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนมีความโปร่งใสและมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะเชิงการวิจัย

1. ควรทำการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานโครงการกองทุนสวัสดิการชุมชน
2. ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบการได้รับผลประโยชน์จากกองทุนสวัสดิการชุมชน ระหว่างผู้ที่เป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน กับประชาชนทั่วไปซึ่งไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกองทุนสวัสดิการชุมชน

บรรณานุกรม

- กนกพร น้อยปรีชา. (2546). **ความพร้อมและความสามารถในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัด. สุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, คณะสังคมสงเคราะห์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**
- ขนิษฐา ปะกัณห์. (2547). **ประสิทธิภาพการบริหารกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษาบ้านทุ่งทองกวาว ตำบลนาทุ่งหลวง อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคม สถาบันบริหารศาสตร์**
- ชมลดา จันทรสชา และคณะ. (2546). **ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปปฏิบัติ กรณีศึกษา : หมู่บ้านที่ได้รับมาตรฐานการบริหารจัดการกองทุนระดับที่ 1 (AAA) อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคม สถาบันบริหารศาสตร์.**
- ดวงเด่น ศรีบุรี. (2547). **การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ, ศิลปะศาสตร์ มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**
- พรพิมล รัตนกมลรัตน์. (2547). **ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545. การค้นคว้าอิสระ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2537). **องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภา จำกัด.**
- รัตนภรณ์ ภูภาพร. (2553). **การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการ เกิด แก่ เจ็บ ตาย กรณีศึกษา เทศบาลตำบลทับคล้อ จังหวัดพิจิตร. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.**
- ศิริอร ชันธหัตถ์. (2536). **องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์.**
- โสภา สารยศ. (2553). **การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานโครงการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังน้ำคู้ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.**

สุรางค์ อีลา. (2547). **ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของ
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน : ศึกษากรณี ตำบลเวียง อำเภอฮอด จังหวัด
นราธิวาส. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต. คณะพัฒนาสังคม สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

ประถมบท

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ เริ่มจากการเชื่อมโยงของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ แต่ละกลุ่ม/หมู่บ้าน ซึ่งเป็นองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชน หรือเป็นองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชนแต่ละกลุ่ม แต่ละหมู่บ้าน เนื่องจากมีทั้งการฝากเงินสะสมทรัพย์ มีการกู้ยืม เหมือนออมทรัพย์ทั่วไป แต่มีจุดเด่นที่มีการแบ่งผลกำไรมาจัดตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการแก่สมาชิกของกลุ่ม

การดำเนินงานของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ เน้นการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาด้านระเบียบวินัย คุณธรรม/จริยธรรมของสมาชิกเป็นหลักมากกว่าที่จะคำนึงถึงการบริหารด้านการเงิน ให้มีความเติบโตใหญ่ เป็นกลวิธีในการใช้เงิน เป็นเครื่องมือในการรวมคน เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้โดยเฉพาะคุณธรรมด้านเสียสละ สัจจะ สามัคคี มีวินัย และอื่น ๆ ให้แก่สมาชิกของกลุ่มฯ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถ ศักยภาพ วิสัยทัศน์ของคณะกรรมการบริหารของแต่ละกลุ่มฯ และเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ การป้องกัน แก้ไขปัญหา การพัฒนา แบบมีส่วนร่วม ของสมาชิกและชุมชน บนฐานการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทาง

ดังนั้น ระเบียบข้อบังคับของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่นี้ จึงเป็นกระบวนการเบื้องต้นในการเรียนรู้ของคณะทำงานของกองทุนฯ ถึงที่ไปที่มา บทบาทหน้าที่ของคณะทำงานในองค์กร การมีส่วนร่วมต้องรับผิดชอบ การเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย และการกำหนดเป้าหมายขอบเขตทิศทางในการดำเนินงานขององค์กร เป็นต้น ซึ่งยังมีสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ร่วมกันอีกมาก เช่น การกำหนดแผนพัฒนา โครงการ/กิจกรรมดำเนินการขององค์กร เพื่อให้เข้าถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตั๋วชีวิตความสำเร็จ และเพื่อเป็นแนวทางแก่สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลฯ จะได้นำไปใช้ขยายผล ในการทำงานกับกลุ่มองค์กร หมู่บ้าน ชุมชนอื่น ที่ตนเองได้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องทุกระดับ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ต่อไป

จึงหวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจใฝ่เรียนรู้บ้างไม่มากก็น้อย

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

22 สิงหาคม 2553

ระเบียบ ข้อบังคับ
กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

หมวดที่ ๑

ความเป็นมาของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

๑. ประวัติความเป็นมาของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ พระครูสมุห์วิเชียร ในนามขอเครือข่ายพระสงฆ์พระนักพัฒนาภาคเหนือตอนบน ได้นำอาสาสมัครในชุมชน คือ นางเครือทอง จอมแก้ว นางสาววย เบ็ญธินา นางอัมพร ไชยเทพ และนายอำนาจ จันทร์ตา ไปศึกษาดูงานร่วมกับพื้นที่อื่น ๆ ในจังหวัดภาคเหนือตอนบน ณ ที่วัดไร่ล้อม อ.เมือง จ.ตราด ซึ่งมีพระอาจารย์สุบิน ปณีโต เป็นวิทยากร หลังจากกลับจากการศึกษาดูงานมาแล้ว เป็นช่วงที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ที่ ๓ บ้านเจดีย์แม่ครัว ซึ่งมีนางเครือทอง จอมแก้ว เป็นประธาน ได้ยุบกลุ่มออมทรัพย์เดิม เพื่อเริ่มต้นใหม่ตามวาระ ๓ ปีที่กำหนดกันไว้ตามระเบียบเดิม และจัดตั้งขึ้นใหม่ นางเครือทอง จอมแก้ว ได้นำหลักการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ มาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการใหม่ หลังจากดำเนินการมาครบรอบ ๑ ปี ได้มีการประชาสัมพันธ์ทางเสียงตามสายเชิญชวนสมาชิกกลุ่มเข้าร่วมกิจกรรม และได้เชิญชวนแกนนำชุมชน และหน่วยงาน/กลุ่มองค์กรต่างๆ ในตำบลเข้าร่วมกิจกรรมวันครบรอบ ๑ ปี ทำให้กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์เป็นที่รู้จักและเป็นที่น่าสนใจของชุมชน และมีเริ่มมีการจัดกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์เรียนแบบกันขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ทางเครือข่ายพระสงฆ์พระนักพัฒนาภาคเหนือตอนบนได้จัดให้มีการไปศึกษาดูงานกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ ที่พระอาจารย์สุบินฯ จ.ตราดอีกครั้ง ซึ่งพระครูสมุห์วิเชียร ได้ขอให้อาสาสมัครในพื้นที่ตำบลแม่แฝกใหม่ไปแทน จำนวนของพื้นที่ที่ไม่ได้ไปหรือไปไม่ครบ จึงได้นำอาสาสมัครจากตำบลแม่แฝกใหม่ ไปศึกษาดูงานในครั้งนี้นี้นี้มากกว่าทุกพื้นที่

หลังจากไปศึกษาดูงานในครั้งนั้น หลายหมู่บ้านในตำบล จึงมีการจัดตั้งกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์รวมทั้งหมด 11 หมู่บ้าน และกลุ่มเทียนแห่งชีวิตอีกหนึ่งกลุ่ม รวม ๑๒ กลุ่มฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ตำบลแม่แฝกใหม่ขึ้น และมีการประชุมหารือกันทุกวันเสาร์สุดท้ายของทุกเดือน

นอกเหนือจากการดำเนินกิจกรรมของแต่ละกลุ่ม/หมู่บ้าน และกิจกรรมของเครือข่ายฯ แล้ว ยังมีการนำคณะกรรมการ และสมาชิกของเครือข่าย ไปศึกษาดูงาน ร่วมกิจกรรมกับกลุ่มองค์กรอื่น ๆ นอกชุมชน โดยเฉพาะเวที/กิจกรรม/โครงการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเครือข่าย

พระสงฆ์ฯ ทำให้อาสาสมัคร/คณะกรรมการเครือข่ายฯ และสมาชิกกลุ่มสัจจะฯ ตำบลแม่แฝกใหม่ ที่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม ได้ความรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ มีวิสัยทัศน์ และความตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่จะต้องร่วมกันป้องกันแก้ไข และพัฒนาในชุมชนและสังคม ทำให้การประชุมเครือข่ายสัจจะฯ แต่ละครั้ง จึงมีการแลกเปลี่ยนเสนอแนวคิดต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การวางแผน และดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน ทำให้เรียนรู้ว่าการจะป้องกัน แก้ไขปัญหา และการพัฒนาต่าง ๆ นั้น จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับทุกกลุ่มคนทุกกลุ่มงาน และคนทุกเพศทุกวัยในชุมชน

ดังนั้น ในการประชุมแต่ละเดือนถ้ามีประเด็นงานที่จะหารือไปเกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์กรใด ก็เชิญตัวแทนแกนนำกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนเข้าร่วมหารือด้วย ภายหลังจากได้รับความสนใจจากตัวแทนแกนนำ หน่วยงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ตลอดถึงผู้มีจิตอาสาทั่วไปเข้าร่วมการประชุมประจำเดือนอย่างต่อเนื่อง จึงเปลี่ยนชื่อเวที/การประชุม จากเครือข่ายกลุ่มสัจจะฯ เป็นเครือข่ายกลุ่มองค์กรชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ เพื่อให้เป็นเวทีสาธารณะแก่กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ที่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ทาง อบต.แม่แฝกใหม่ ได้รับไปดำเนินการ ซึ่งดำเนินการได้ระยะหนึ่ง ได้หยุดพักไประยะหนึ่ง เนื่องจากเหตุผลทางระเบียบกฎหมาย และการเมืองท้องถิ่น

จากการดำเนินการประชุม และกิจกรรมต่าง ๆ ต่อเนื่อง ทำให้เกิดกิจกรรม/โครงการมากมายที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และด้วยเหตุที่เวทีเครือข่ายฯ/ประชาคมฯ ในแต่ละเดือน ทำให้มีเรื่องราวต่าง ๆ มาประชุม/สัมมนา หารือกัน ประเด็นงานของกลุ่มสัจจะฯ สละสมทรัพย์ฯ แทบจะไม่ได้มีการพูดถึง เป็นเหตุให้พัฒนาการของกลุ่มสัจจะฯ ไม่เป็นไปตามที่เคยมีการวางแผนกันไว้ กลุ่มที่ยังไม่เข้มแข็งก็ขาดการส่งเสริมฯ ทั้งด้านวิชาการ วิทยากร กระบวนการ และกำลังใจ ทำให้เกิดการการเปลี่ยนแปลงอุดมการณ์ การปรับเปลี่ยนระเบียบที่เคยยึดเป็นแนวทางในการบริหารจัดการกลุ่มฯ ร่วมกันมา หรือยุติการดำเนินงานเป็นต้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการแยกวัน เวลาประชุมเฉพาะคณะกรรมการเครือข่ายสัจจะฯ สละสมทรัพย์ เป็นค่าวันเสาร์สัปดาห์ที่สองของทุกเดือน จากการได้ประชุมเฉพาะคณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มสัจจะฯ สละสมทรัพย์ ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีวิสัยทัศน์ และอุดมการณ์ แนวคิดในการพัฒนาบนฐานพุทธธรรม ทำให้เวทีประชุมของเครือข่ายฯ สัจจะฯ กลายเป็นเวทีพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครโดยใช้ชื่อว่า "การฝึกหัดรักษาอุโบสถศีลกินอยู่อย่างพอเพียง" ภายหลังจากดำเนินงานไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากขาดกลไกรับผิดชอบดำเนินการโดยตรง

การดำเนินงานของกลุ่มองค์กรการเงินและสวัสดิการแต่ละกลุ่ม/หมู่บ้าน ในช่วงแรก ๆ แต่ละกลุ่มฯ ยังมีเงินหมุนเวียนในการกู้ยืมแก่สมาชิกน้อย ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๘ พระครูสมุห์ วิเชียรฯ ได้นำเงินของกองทุนของเครือข่ายกลุ่มองค์กรชุมชนฯ และกองทุนอนุรักษ์ป่าฯ ฝากไว้แก่สมาชิกเครือข่ายกลุ่มฯ จะสะสมทรัพย์ทุกกลุ่มฯ ตั้งแต่ ๕,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท เพื่อเพิ่มเป็นทุนหมุนเวียนในการกู้ยืมในแต่ละกลุ่มฯ และให้ทุกกลุ่มฯ จ่ายเงินปันผลสมทบกองทุนฯ นี้ด้วยทุกปี เพื่อสำรองไว้เป็นทุนพัฒนาการสวัสดิการส่วนกลางของตำบลฯ ตลอดจนให้แต่ละกลุ่ม/หมู่บ้าน นำเงินของกลุ่มฯ มาฝากไว้กับกองทุนสวัสดิการของตำบลฯ เดือนละ ๑๐๐ บาท เพื่อสร้างและพัฒนาการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายในระดับตำบลฯ

จากผลการดำเนินงานจัดสวัสดิการชุมชนที่เป็นรูปธรรม ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากเครือข่ายองค์กรชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้ศูนย์จัดปัญหาความยากจนพัฒนาชนบทท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภาคประชาชน จังหวัดเชียงใหม่ (ศจพ.ปชช.จ.ชม.) ได้นำเสนอเป็นพื้นที่จัดสวัสดิการนำร่อง ๑ ใน ๓ ตำบล ของจังหวัดเชียงใหม่ และผ่านการพิจารณาครั้งกรองจากคณะกรรมการระดับภาค และได้รับเงินสนับสนุนการจัดสวัสดิการจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จากกองทุนสวัสดิการแห่งชาติภาคประชาชน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นองค์กรจัดสวัสดิการ ของกรมพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงพัฒนาสังคมฯ

ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ทางเครือข่ายองค์กรชุมชนฯ จังหวัดเชียงใหม่ ได้เสนอให้เป็นกองทุนสวัสดิการตำบล เพื่อขอการสนับสนุนจากรัฐบาล และผ่านการพิจารณาครั้งกรองจากคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับเงินสมทบกองทุนสวัสดิการจากรัฐบาลอีกเป็นเงินจำนวน ๒๑๙,๐๕๑ บาท(สองแสนหนึ่งหมื่นเก้าพันห้าสิบบาทถ้วน)

การขับเคลื่อนงานทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนได้รับงบประมาณสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ จากรัฐบาล ปี พ.ศ.2552 มีพระครูสมุห์วิเชียร คุณธมฺโม วัดเจติย์แม่ครัว ในนามของประธานศูนย์ประสานงาน/กองงานเลขาเครือข่ายกลุ่มองค์กรชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ รับผิดชอบการดำเนินงานมาโดยตลอด ทั้งการเก็บรวบรวม/เผยแพร่ข้อมูล วิทยากร การบริหารจัดการ การบริการอำนวยความสะดวก การประสาน งบประมาณ ดำเนินการ เป็นต้น คณะกรรมการในตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ แทบจะไม่ได้รับผิดชอบอะไรมากนัก นอกจากการร่วมประชุม รับทราบข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์ต่าง ๆ ร่วมแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษา ให้ความร่วมมือ เป็นต้น ซึ่งถ้าขาดพระครูสมุห์วิเชียรฯ ไป อาจทำให้การดำเนินการต่าง ๆ เกิดความเสียหายได้ไม่ยั้งยืน ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น ทางคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ จึงต้องกลับมา ทบทวนบทบาทภารกิจ ของกรรมการของแต่ละตำแหน่ง และสมาชิกเครือข่ายกองทุนสวัสดิการ ตำบลฯ ตลอดจนระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของกองทุน เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเข้าสู่ ระบบที่มีมาตรฐาน และมีความยั่งยืน บนฐานการพึ่งพาตนเองของชุมชน โดยกลไกการ ขับเคลื่อนงานของชุมชน และให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน ตามยุทธศาสตร์ และวัตถุประสงค์ ที่ได้กำหนดไว้ร่วม คือ

ชุมชนสามัคคี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้

ผู้การช่วยเหลือพึ่งพา ส่งเสริมคนทำงานจิตอาสา
พัฒนาชุมชนบนฐานความพอเพียง

หมวดที่ ๒

วัตถุประสงค์ของกองทุนฯ

๒. วัตถุประสงค์ของกองทุนสวัสดิการตำบลแม่แฝกใหม่ ดังนี้

- ๑) เพื่อให้ชุมชนได้เรียนรู้การป้องกันแก้ไขปัญหา การพัฒนาบนฐานการพึ่งพาตนเอง
- ๒) เพื่อให้ชุมชนได้เรียนรู้กระบวนการมีส่วนร่วมรับผิดชอบการทำงานแบบบูรณาการ และ ประสานหรือเชื่อมโยงกัน ของคณะทำงานของกองทุนฯ และชุมชน ตลอดจนองค์กร/ ภาครีต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกชุมชน
- ๓) เพื่อให้ชุมชนมีการพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือเกื้อกูลกันซึ่งกัน และการช่วยเหลือดูแลคนด้อย โอกาสในชุมชน
- ๔) เพื่อให้อาสาสมัคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละมีกำลังใจ และได้รับการสนับสนุน จากชุมชน

หมวดที่ ๓

ข้อมูล/คุณสมบัติของสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

๓. ข้อมูล/ลักษณะ/คุณสมบัติทั่วไป ของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

“กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่” หมายถึง กลุ่มองค์กร/หมู่บ้านต่าง ๆ ที่มีการ ดำเนินงานจัดตั้งกองทุน และจัดสวัสดิการแก่สมาชิกของกลุ่ม/องค์กรนั้น ที่มีอยู่ใน ชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ และได้มีการเชื่อมโยงรวมกันเป็นเครือข่าย “กองทุนสวัสดิการ ชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่” เช่น กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ หรือองค์กรการเงินและสวัสดิการ ชุมชน กองทุนสวัสดิการวันละ ๑ บาท หรืออื่น ๆ ที่มีลักษณะดังนี้

- ๑) ได้ดำเนินการมาแล้วอย่างน้อย ๑ ปี
- ๒) มีสมาชิกเริ่มต้นอย่างน้อย 30 คนขึ้นไป
- ๓) มีวัตถุประสงค์ และระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม/องค์กร/หมู่บ้าน อย่างชัดเจน
- ๔) มีคณะทำงานของกลุ่ม/องค์กรในรูปลักษณะของคณะกรรมการบริหาร
- ๕) เปิดกว้างแก่ชุมชนคนทุกเพศทุกวัย ทุกฐานะในชุมชนหมู่บ้าน หรือตำบลฯ ในการเข้ามา มีส่วนร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่ม/องค์กร และการรับผลประโยชน์ด้านสวัสดิการตาม ระเบียบ/เงื่อนไข
- ๖) สมาชิกของกลุ่ม/องค์กรนั้น จะต้องมีส่วนร่วมในการสมทบกองทุนสวัสดิการอย่างใด อย่างหนึ่ง เพื่อจัดสวัสดิการแก่สมาชิก และชุมชน
- ๗) ได้มีการจัดสวัสดิการแก่สมาชิกและชุมชน อย่างน้อย ๓ เรื่อง เช่น เกิด แก่ เจ็บ ตาย ฯลฯ
- ๘) มีฐานข้อมูลต่าง ๆ สามารถตรวจสอบได้ เช่น ทะเบียนฐานข้อมูลของสมาชิก, การเงิน การบัญชี และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น
- ๙) สมัครเข้าเป็นสมาชิก และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ร่วมกัน ของคณะกรรมการ "กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่" ซึ่งมีระเบียบปฏิบัติร่วมกันในเบื้องต้น ดังนี้
  - (๑) ต้องส่งตัวแทนหรือคณะกรรมการของกลุ่ม/องค์กรเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกองทุน สวัสดิการตำบลแม่แฝกใหม่ จำนวน ๒ คน
  - (๒) จะต้องส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุม หรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครบตามจำนวนที่แจ้งเชิญใน แต่ละครั้ง และผู้แทนนั้นจะต้องสามารถตัดสินใจดำเนินการแทนคณะกรรมการของ กลุ่ม/องค์กรนั้นได้
  - (๓) กำหนดให้มีการประชุมร่วมกันทุกเดือน ๆ ละ ๑ ครั้ง รวม ๑๒ ครั้งต่อปี ในวันเวลาที่ กำหนดไว้ร่วมกัน หรือเลื่อนไหลตามความเหมาะสมซึ่งคณะกรรมการบริหารจะมีการ แจ้งให้ทราบถ้ามีการเปลี่ยนแปลง
  - (๔) จะต้องนำเงินของกลุ่มมาฝากออมที่กองทุนสวัสดิการตำบลเป็นประจำทุกเดือน ๆ ละ ๑๐๐ บาท หรือที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน
  - (๕) ช่วยสนับสนุนกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ ที่ทางประธานกองทุนฯ พิจารณา เห็นสมควร หรือเห็นชอบร่วมในที่ประชุมของคณะกรรมการ
  - (๖) รวบรวมข้อมูลการดำเนินงานต่าง ๆ ของกลุ่ม/องค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงจำนวนของ สมาชิก การจัดสวัสดิการ ฐานการเงิน เป็นต้น รายงานให้กับคณะกรรมการบริหาร กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลฯทุกเดือน

- ๑๐) การขาดจากการเป็นสมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่
- (๑) เมื่อหยุดดำเนินการ หรือไม่มีการจัดสวัสดิการแก่สมาชิกของกลุ่ม/องค์กร/หมู่บ้าน/ชุมชน หรือการจัดสวัสดิการไม่ครบถ้วน หรือน้อยกว่า ๓ เรื่อง
- (๒) เมื่อการดำเนินกิจการของกลุ่ม/องค์กร/หมู่บ้าน มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ร่วมกัน
- (๓) เมื่อไม่ปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติที่กำหนดไว้ร่วมกัน

หมวดที่ ๔ บทบาทหน้าที่ และที่มาของคณะกรรมการ
กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลแม่แฝกใหม่

๔. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนฯ

- ๔.๑ ประธานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ มีหน้าที่ดังนี้
- (๑) ลงนามในหนังสือสำคัญต่าง ๆ ทั้งการประสานงาน หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ทำหน้าที่ประสานงานกับบุคคล หรือหน่วยงาน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกชุมชน
- (๓) มีอำนาจรับผิดชอบ ในการอนุมัติสั่งเบิก-จ่ายเงิน ทั้งการจัดสวัสดิการตามเงื่อนไข และ/หรือเพื่อดำเนินกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำกิจการของกองทุนฯ
- (๔) มอบหมาย/สั่งการ แต่งตั้งบุคคล/คณะบุคคล หรือกรรมการ/อนุกรรมการ ที่เห็นควรเพื่อรับผิดชอบดำเนินการต่าง ๆ ของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลฯ
- (๕) สามารถพิจารณาตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ในกรณีเร่งด่วนที่ไม่สามารถเรียกคณะกรรมการกองทุนฯหาหรือได้ หรือเป็นเรื่องเล็กน้อย
- (๖) รับผิดชอบดำเนินการ ในเวทีประชุม/สัมมนาคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการตำบลฯ
- (๗) รับผิดชอบการดำเนินกิจการของกองทุนทุกอย่าง โดยการติดตาม และตรวจสอบประเมินความก้าวหน้าการดำเนินการต่าง ๆ ของคณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลฯ แต่ละฝ่าย
- (๘) อำนาจความสะดวกการดำเนินงานของ บุคคล คณะบุคคล กรรมการ/อนุกรรมการ ที่แต่งตั้ง/มอบหมาย ให้รับผิดชอบดำเนินการของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลฯ
- (๙) มีอำนาจสั่งจ่ายเงินของกองทุนฯในกรณีเร่งด่วนได้ไม่เกินครั้งละไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาทภายใน ๑ เดือน
- ๔.๒ รองประธานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ มีหน้าที่ดังนี้

- (๑) ทำหน้าที่แทนประธาน ในกรณีที่ประธานไม่สามารถทำหน้าที่ได้
- (๒) รับผิดชอบดำเนินการ ตามที่ประธานกองทุนฯมอบหมาย หรือสั่งการ
- (๓) ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของประธานกองทุนฯ
- (๔) ช่วยเหลือและติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนฯแต่ละฝ่าย และ/หรือ รับฟังปัญหา ความต้องการ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากคณะกรรมการกองทุน และ รายงาน/ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ต่อประธานกองทุน หรือในที่ประชุม คณะกรรมการทุกระดับ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการ ชุมชนตำบลต่อไป

๔.๓ เற்றுญิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ มีหน้าที่ดังนี้

- (๑) รวบรวมเงินสด รายรับ-จ่ายของกองทุนทั้งหมด
- (๒) รวบรวมเงินสดที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการทุกเดือน แล้วนำไปฝากไว้ในบัญชีเงินฝากธนาคาร(ธกส.) ชื่อ"กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่" ที่เปิดไว้แล้ว
- (๓) ในกรณีที่ต้องการเก็บเงินไว้ในมือสำหรับสำรองจ่ายในกรณีเร่งด่วน สามารถเก็บไว้ได้ ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท
- (๔) เบิกจ่ายเงินตามคำสั่งของประธานกองทุนฯ หรือมติในที่ประชุมเท่านั้น
- (๕) จัดทำบัญชี/บันทึก และเก็บหนังสือคำสั่งเบิก-จ่ายเงินทุกครั้งไว้เพื่อเป็นหลักฐานยืนยัน การเบิก-จ่ายเงินของற்றுญิก
- (๖) ต้องนำบัญชี/บันทึก/หนังสือสั่งการเบิก-จ่าย และบัญชีเงินฝากธนาคาร แสดงต่อ คณะกรรมการทุกครั้งเมื่อมีการประชุม

๔.๔ กองงานเลขา/เลขานุการฯ กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ มีหน้าที่ดังนี้

- (๑) จัดเก็บ/รวบรวม เอกสารหลักฐาน การเงิน การบัญชี ของกองทุนทั้งหมด
- (๒) เก็บรวบรวม และจัดฐานข้อมูลต่าง ๆ ของสมาชิกเครือข่าย ให้เป็นปัจจุบัน
- (๓) ช่วยจัดเก็บ และรวบรวม จัดทำทะเบียนฐานข้อมูล ของสมาชิกของกลุ่ม/องค์กร/ หมู่บ้าน ที่เป็นสมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ให้เป็นปัจจุบันทุก เดือน
- (๔) รวบรวมข้อมูล ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกองทุน เพื่อนำเสนอ และบรรจุ เป็นวาระในการประชุมแต่ละครั้ง

- (๕) จัดเตรียมวาระการประชุม และประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการจัดเตรียมอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
- (๖) บันทึกการประชุม และรายงานสรุปผลการประชุม ก่อนเปิดประชุมทุกครั้ง และสรุปเป็นเอกสารรายงานการประชุม เพื่อขอรับรองจากที่ประชุมในครั้งถัดไป
- (๗) จัดทำและกลั่นกรอง/ตรวจสอบงานด้านสารบัญที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้น เช่น หนังสือประสานงานเข้า และออก, การขอรับเงินสวัสดิการ, เอกสารการรายงานต่อหน่วยงาน/กลุ่มองค์กรที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
- (๘) เมื่อมีกิจการ/สถานการณ์ใดที่เกี่ยวข้อง ให้นำเสนอ/รายงานต่อประธาน เพื่อขออนุมัติหรือพิจารณาดำเนินการต่อไป เช่น การขออนุมัติส่งจ่ายเงินสวัสดิการตามเงื่อนไขของกองทุนฯ, มีหนังสือจากหน่วยงาน/กลุ่มองค์กรภายนอกขอความร่วมมืออย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้น
- (๙) รวบรวม/บันทึก-จัดเก็บข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของกองทุนฯ หรือคณะกรรมการพึงรับรู้ เช่น ความเคลื่อนไหวของหน่วยงาน/กลุ่มองค์กรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เช่น กฎหมาย พรบ. คำสั่งนโยบาย โครงการฯ, การดำเนินงาน/กิจกรรมของกองทุนฯ สถิติข้อมูลสมาชิก การเบิกจ่ายเงิน แล้วรายงานหรือนำเสนอต่อประธานกองทุนฯ และ/หรือในการประชุมแต่ละครั้ง
- (๑๐) ทำหน้าที่ประสานงานในเบื้องต้น เช่น การรับแจ้งขอรับสวัสดิการฯ, การทำความเข้าใจกับกลุ่มองค์กรภายนอกที่มีการประสานเข้ามา, การแจ้งให้ประธานฯ กรรมการฯ ทราบตามสถานการณ์, การดำเนินการที่ได้รับมอบหมายจากประธานฯ หรือจากกรรมการที่มีอำนาจ หรือจากในที่ประชุมฯ
- (๑๑) บริการอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของกองทุน เช่น มีกลุ่มองค์กรภายนอกพื้นที่มาศึกษาดูงาน บริการงานด้านสารบัญแก่สมาชิกเครือข่ายฯ
- ๔.๕ กรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ มีหน้าที่ดังนี้
- ๑) เข้าร่วมประชุมตามที่มีการนัดหมายทุกครั้ง ถ้าไม่สามารถเข้าร่วมได้ ให้มอบหมาย หรือส่งตัวแทนที่สามารถตัดสินใจในนามของกลุ่มองค์กร/หมู่บ้าน เข้าร่วมประชุมแทนได้
  - ๒) ติดตามดูแล และตรวจสอบการดำเนินงานของคณะทำงานบริหารทุกฝ่ายของกองทุนฯ ให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส/ตรวจสอบได้ เพื่อปกป้องรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกกองทุนฯ และชุมชน ให้มีความยั่งยืน

- ๓) ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะต่าง ๆ แก่ที่ประชุม และคณะกรรมการบริหาร ที่จะเป็
ประโยชน์แก่สมาชิกกองทุน และชุมชน
- ๔) ดำเนินการในภาระหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากประธานกองทุนฯ หรือมติ/
ข้อตกลงร่วมกันในที่ประชุม
- ๕) ร่วมพิจารณากำหนดแผนงาน / โครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ ของกองทุนสวัสดิการฯ
เพื่อให้การดำเนินงานกองทุนสวัสดิการฯ ให้เป็นประโยชน์สูงสุด และความยั่งยืนของ
การจัดสวัสดิการชุมชนฯ
- ๖) ร่วมลงมติ รับรองหรือคัดค้าน กิจการ/สถานการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องการยุติ หรือมติในระบบ
ประชาธิปไตย และต้องยอมรับและนับถือเสียงข้างมาก
- ๗) การลงมติในวาระหรือที่สำคัญ เช่น การปรับเปลี่ยนกฎระเบียบ การคัดเลือกกรรมการ
ดำรงตำแหน่งหน้าที่สำคัญ จะต้องมีสมาชิกเข้าร่วมประชุมอย่าง ๒ ใน ๓ ของสมาชิก
ทั้งหมด
- ๘) มีอำนาจในการจะเสนอ/ร่วมพิจารณา/ลงมติ ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติม
กฎระเบียบ บทบาทหน้าที่ บุคลากร ที่เกี่ยวข้องของกองทุน
- ๙) รับฟังความคิดเห็นจากสมาชิก และชุมชนที่เป็นประโยชน์ เพื่อนำเสนอร่วมกันพิจารณา
เพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน และการพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนให้มีความ
เจริญก้าวหน้ามากขึ้น
- ๑๐) ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ ในการดำเนินกิจการของกองทุน แก่สมาชิก และ
ชุมชน หรือหน่วยงาน/กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ที่มีข้อสงสัย หรืออาจเข้าใจคลาดเคลื่อน หรือ
อยากเรียนรู้การดำเนินงานของกองทุนฯ
- ๔.๖ ที่มา/คุณสมบัติ และวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการกองทุนฯ
- ๑) มีทัศนคติที่ดีต่อการเมือง การปกครองระบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
พระประมุข
- ๒) มีวิสัยทัศน์ในการทำงานอาสาเพื่อประโยชน์สุขแก่ชุมชนโดยส่วนรวม
- ๓) กรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลฯ จะต้องมาจากการได้รับคัดเลือกจากสมาชิก
ของกลุ่มองค์กร/หมู่บ้านนั้น ๆ ให้เป็นตัวแทนของกลุ่ม/องค์กรที่สมัครเข้ามาเป็นสมาชิก
ของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ กลุ่ม/องค์กร/หมู่บ้านละ ๒ คน

- ๔) ตัวแทนของกลุ่ม/องค์กร/หมู่บ้าน ที่ส่งตัวแทนเข้ามาร่วมเป็นกรรมการของกองทุนฯ ตำบล ในจำนวน ๒ คนนั้น จะต้องดำรงตำแหน่ง เป็นประธานกลุ่มองค์กร ๑ ท่าน และ กรรมการบริหาร ของกลุ่ม/องค์กรนั้นอีก ๑ คน
- ๕) ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของ ประธานฯ รองประธานฯ เภรัญญิก เลขานุการ ของ กองทุนสวัสดิการตำบลแม่แฝกใหม่ จะดำรงตำแหน่งได้คราวละ ๒ ปี
- ๖) เมื่อครบวาระ ๒ ปี จะต้องมีการคัดเลือกประธานฯ รองประธานฯ เภรัญญิก และ เลขานุการใหม่ ซึ่งอาจเป็นคนเดิมก็ได้ แล้วแต่จะมีการนำเสนอ และมติในที่ประชุม
- ๗) การดำรงตำแหน่งคณะกรรมการที่สำคัญ ๔ ตำแหน่ง คือ ประธานฯ รองประธาน เภรัญญิก เลขานุการ จะดำรงตำแหน่งเดิมต่อเนื่องได้ไม่เกิน ๒ วาระ มีสิทธิ์ที่จะได้รับการเสนอชื่อและรับเลือกให้กลับเข้ามาดำรงตำแหน่งเดิมได้ ต่อเมื่อว่างเว้นไปแล้วอย่างน้อย ๑ วาระ หรือ ๒ ปี
- ๘) เฉพาะกรรมการที่ดำรงตำแหน่งสำคัญ คือ ประธาน รองประธาน เภรัญญิก เลขานุการ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงตัวแทนในระดับกลุ่ม/องค์กร/หมู่บ้าน แม้จะไม่ได้รับเลือกให้เข้ามาเป็นตัวแทนของกลุ่ม/องค์กร/หมู่บ้านนั้น ๆ ให้อยู่ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ของกองทุน สวัสดิการชุมชนตำบลฯ และอยู่ปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะครบวาระ ๒ ปี
- ๙) คณะกรรมการกองทุนฯ ที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ ที่สำคัญ สามารถเป็นกรรมการ กองทุนได้จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงตัวแทนของกลุ่ม/องค์กร/หมู่บ้าน ที่เป็นสมาชิก
- ๑๐) ถ้ากรรมการบริหารขาดจากการเป็นสมาชิกของกลุ่ม/องค์กร/หมู่บ้านนั้น ๆ ให้ถือว่าขาด จากการเป็นคณะกรรมการของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลฯ ด้วย
- ๔.๗ กรรมการที่ปรึกษา / ตรวจสอบ / สนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการ ชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่
- ๑) คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการตำบลฯ ทุกคน ทุกตำแหน่งของกองทุนฯ
  - ๒) กำนันตำบลแม่แฝกใหม่
  - ๓) นายกเทศมนตรีตำบลเจดีย์แม่ครัว
  - ๔) ประธานกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบล
  - ๕) ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลฯ(อสม.)
  - ๖) ประธานผู้สูงอายุตำบลแม่แฝกใหม่
  - ๗) ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่
  - ๘) ประธานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่(ศอช.ต.)

- ๙) ผู้ที่ทางคณะกรรมการกองทุนเห็นชอบ และเชิญเข้าร่วมเป็นกรรมการที่ปรึกษา หรือผู้ทรงคุณวุฒิของกองทุน
- ๑๐) มีหน้าที่ดำเนินการ คือ
- (๑) ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินกิจการของกองทุนเพื่อประโยชน์แก่สมาชิกและชุมชน
  - (๒) ตรวจสอบการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของกองทุนฯ เพื่อความถูกต้องโปร่งใส ได้มาตรฐาน
  - (๓) สามารถเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการกองทุนฯ ได้ทุกครั้ง
  - (๔) ถ้าเห็นว่าการดำเนินงานของกองทุนฯ หรือคณะกรรมการ มีพฤติกรรมที่ไม่โปร่งใส ด้วยการได้รับแจ้ง/ร้องเรียน หรือสงสัย และพิจารณาแล้วเห็นว่ามีมูล อาจจะทำให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกกองทุนฯ หรือชุมชนได้ สามารถที่จะขอตรวจสอบ หรือแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือสั่งการ/แจ้งให้เจ้าพนักงานตามกฎหมาย ให้ดำเนินการสอบสวน/ตรวจสอบ และ/หรือดำเนินคดีได้ตามกฎหมาย ยกเว้นในกรณีที่เป็นระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

หมวดที่ ๕

ประโยชน์ที่สมาชิกกองทุนสวัสดิการตำบลจะพึงได้รับจากกองทุนฯ

๕. ประโยชน์ที่สมาชิกเครือข่ายจะพึงได้รับจาก

- ๑) คณะกรรมการ ๕ คน ที่มีการเสนอชื่อไว้ ของกลุ่ม/องค์กร ที่เป็นสมาชิกของกองทุนฯ ตำบลฯ จะได้รับสวัสดิการจากกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ของระเบียบว่าด้วยการจัดสวัสดิการแก่สมาชิก
- ๒) จะได้รับการจัดสรรเงินสมทบกองทุนสวัสดิการที่เกิดขึ้นจากการขับเคลื่อนงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลฯ เช่น เงินสมทบกองทุนสวัสดิการจากรัฐบาล หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ ประโยชน์อื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากการขับเคลื่อนงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลฯ
- ๓) จะได้รับบริการงานด้านสารบัญจากกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลฯ
- ๔) มีสิทธิ์ที่จะได้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาการต่าง ๆ ทั้งในและนอกชุมชน ในนามของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลฯ
- ๕) สามารถขอกู้ยืมเงินจากกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลฯ ได้ในนามของกลุ่มองค์กร หรือสมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

หมวดที่ ๖

ข้อห้าม หรือข้อควรระวัง เบ็ดเตล็ด

ในการดำเนินงาน กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

๖. ข้อห้ามหรือพึงระวัง

- ๑) ห้ามมิให้นำการเมืองระบบแบ่งพรรคแบ่งพวกทุกระดับเข้ามาเกี่ยวข้องหรือแทรกแซง ในการดำเนินงานของกองทุนทุกชั้นตอนของกองทุนฯ
- ๒) ห้ามมิให้รับเงินบริจาค จากบุคคล หรือกลุ่มองค์กรใด ๆ เพื่อสมทบกองทุน หรือ สนับสนุนการดำเนินงาน ยกเว้นเงินงบประมาณของรัฐที่มาตามระเบียบ/กฎหมาย หรือ การขับเคลื่อนงานในภาพรวมของเครือข่ายภาคประชาชน หรือองค์การการกุศลฯ
- ๓) จะต้องมีการทบทวนระเบียบข้อบังคับนี้อย่างน้อยทุก ๆ ๕ ปี หรือเมื่อมีปัญหา สถานการณ์ที่เห็นควร หรือมีสมาชิกนำเสนอ เพื่อพิจารณาปรับปรุง แก้ไข หรือเพิ่มเติม ร่วมกัน

ประกาศใช้ ณ วันที่ 22 เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ลงชื่อ.....ผู้ประกาศ

(นายจำรัส วงศ์กิติ)

ประธานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

กฎระเบียบ//แนวทางการดำเนินงาน
องค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชน “กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์”
สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลแม่แฝกใหม่
อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1. สมาชิกของกลุ่มฯ คือ ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านเท่านั้น และได้สมัครเป็นสมาชิกของ “กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ฯ” ซึ่งทางกลุ่มฯจะรับสมัครสมาชิกฯ ปีละ 1 รุ่น หรือ 1 ครั้ง/วัน เท่านั้น
2. การสะสมทรัพย์ คือ การฝากเงินไว้กับกลุ่มฯ เป็นประจำทุกเดือน ๆ ละ 1 ครั้ง ในวันทำการของกลุ่มฯ อย่างสม่ำเสมอ
3. กำหนดจำนวนเงินฝาก ไว้เป็น “หุ้น” ๆ ละ 10 บาท จะฝากกี่หุ้นก็ได้ แต่ต้องไม่เกิน 10 หุ้น หรือไม่เกิน 100 บาทต่อเดือน และจะต้องฝากตามจำนวนที่เริ่มต้นในเดือนแรก อย่างสม่ำเสมอ จะเพิ่มหรือลดจำนวนเงินฝากได้ เมื่อครบทุก 1 ปี
4. สมุดบันทึกการฝากเงิน ของสมาชิกแต่ละคน เล่มแรกทางกลุ่มฯ ขอเป็นค่าธรรมเนียม เล่มละ 20 บาท ถ้าทำสูญหาย จะทำเล่มใหม่ ต้องจ่ายค่าบำรุงเพิ่มเล่มละ 50 บาท และสมาชิกจะต้องเก็บรักษาไว้ด้วยตนเองถ้าฝากไว้ที่กรรมการของกลุ่มฯ ถ้าเกิดสูญหายทางคณะกรรมการจะไม่รับผิดชอบ
5. การฝากเงินทุกเดือน ให้เจ้าของบัญชี บันทึกจำนวนเงินฝากจำนวนหุ้นฯ ค่าบำรุง เงิน ส่งคืน และคงค้าง ด้วยตนเอง หรือจะให้ผู้อื่นบันทึกก็ได้ แต่ต้องไม่ใช่กรรมการที่ทำหน้าที่ในวันนั้น ๆ และจะต้องเตรียมเงินฝากให้พอดี ถ้าเงินเกินจะถือเป็นเงินบริจาคเป็นเงินกองทุนสวัสดิการของกลุ่มฯ ไม่มีการแลกหรือถอนเงิน
6. ถ้าสมาชิกฯ ขาดฝากเงิน ในเดือนใด ในเดือนถัด ๆ ไปถ้ามาฝากจะปรับเป็นเงินค่าบำรุงเพิ่ม เดือนละ 10 บาท หรือตามที่มีการกำหนดไว้ ถ้าไม่ชำระค่าปรับในเดือนนั้น ๆ ทางคณะกรรมการจะไม่เซ็นรับเงินฝาก จะถือว่าเดือนนั้นขาดฝากเงินสะสมฯ
7. ถ้าสมาชิกคนใด ขาดการฝากเงินสะสมติดต่อกัน 3 เดือน และไม่มีหนี้สินผูกพันในเดือนที่ 4 เป็นต้นไป ทางคณะกรรมการกลุ่มฯ มีสิทธิ์ที่จะประกาศขายหุ้นของสมาชิกคนนั้น ให้กับบุคคลอื่นได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้สมาชิกคนนั้นทราบ และจะคืนเงินหุ้นเท่ากับจำนวนเงินที่ฝากสะสมไว้ ถือว่าหมดจากสภาพการเป็นสมาชิกของกลุ่มฯ ไม่ได้รับสิทธิ์ประโยชน์ใดๆ จากกลุ่มฯ
8. ในข้อ 7 ผู้ที่ซื้อหุ้น ดังกล่าว จะต้องจ่ายเงินเท่ากับเงินหุ้นที่ฝากไว้แล้วบวกด้วยเงินหุ้นตามจำนวนที่ขาดฝาก และบวกด้วยค่าปรับ บำรุงกลุ่มฯเดือนละ 10 บาท ตามจำนวน

เดือนที่ขาด แต่ไม่เกิน 50 บาท หรือตามที่คณะกรรมการกำหนดไว้ จึงจะถือว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มฯ สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ จะได้รับต่อเนื่องจากสมาชิกคนเดิม ยกเว้นการกู้ยืม ต้องผ่านไปก่อนอย่างน้อย 6 เดือน

9. ผู้ที่ขาดจากการเป็นสมาชิกของกลุ่มฯ เนื่องจากถูกขายหุ้นก็ดี , ลาออกก็ดี , จะเข้ามาเป็นสมาชิกของกลุ่มฯ ใหม่ได้ ก็ต่อเมื่อได้ออกไปแล้วเป็นเวลาอย่างน้อยเป็นเวลา 3 ปี ทางกลุ่มฯ จึงจะรับพิจารณาเข้าเป็นสมาชิกฯ ถ้านิสัยไม่ดีครบ 3 ปีก็ไม่รับ
10. สมาชิกที่มีเงินฝากมากกว่าสองหมื่นบาท ถ้ามีความประสงค์จะขอถอนเงินหุ้นให้ถอนได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของเงินหุ้นทั้งหมด สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ จะยังได้รับเหมือนเดิม ถ้าถอนเกินกว่าครึ่งหนึ่งและยังมีเงินคงค้างในบัญชีฯ จะต้องกลับไปเป็นสมาชิกรุ่นสุดท้าย

ระเบียบการกู้ยืม และการส่งคืน เงินกลุ่มฯ จะสะสมทรัพย์

1. สมาชิกที่มีสิทธิ์ในการกู้ยืมจะต้องเป็นสมาชิกของกลุ่มฯ 6 เดือนขึ้นไป ยกเว้นรุ่นที่ 1 และจะต้องยื่นเรื่องขอกู้ต่อคณะกรรมการไว้ก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน ก่อนวันทำการ เพื่อทางคณะกรรมการจะได้พิจารณาถึงความจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากอาจมีผู้ขอกู้ยืมหลายคน และเงินอาจมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับทุกคน และผู้ที่ได้รับการพิจารณาให้กู้ยืมได้ จะได้รับเงินที่ขอกู้ยืมจากคณะกรรมการกลุ่มฯ ในวันทำการถัดไป
2. ผู้กู้จะต้องมีสมาชิกในกลุ่มฯ เป็นผู้ค้ำประกันให้ 2 คน และสมาชิกแต่ละคน จะเป็นผู้ค้ำประกันให้สมาชิกที่กู้ยืมได้ไม่เกิน 2 คน
3. การส่งคืนเงินที่กู้ยืมไป จะต้องแบ่งเงินที่กู้ยืมไปทั้งหมดเป็น 10- 20 ส่วน ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจและข้อตกลงของคณะกรรมการกับผู้กู้ โดยผู้กู้จะต้องผ่อนส่งคืนให้กับทางกลุ่มฯ ทุกเดือน ๆ ละอย่างน้อย 1 ส่วนหรือมากกว่าเท่าไรก็ได้ พร้อมค่าบำรุงร้อยละ 2 บาท ต่อเดือน ของเงินต้นที่คงค้าง
4. สมาชิกที่ไม่บรรลุนิติภาวะ อายุไม่ถึง 18 ปี คนชรา และสมาชิกที่ไม่มีผู้ค้ำประกัน สามารถกู้ยืมได้โดยไม่ต้องมีผู้ค้ำประกันในจำนวนที่ไม่เกินเงินหุ้นที่ฝากไว้ ถ้าเป็นเด็ก / เยาวชน อายุไม่เกิน 18 ปี จะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ปกครองก่อน
5. ถ้ามีสมาชิกไม่ชำระเงินที่กู้ยืมไป ในเดือนใด ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบจ่ายแทน แต่ถ้าผู้ค้ำประกัน หรือไม่มีใครรับผิดชอบ ในเดือนนั้น หรือเดือนถัดไป คณะกรรมการจะยังไม่ปล่อยให้มีการกู้ยืมเงิน จนกว่าจะแก้ไขปัญหานี้สินของคนที่กู้ยืมเงินไปและไม่ส่งคืนนั้นให้เสร็จก่อน

6. ผู้กู้ และผู้ค้ำประกัน จะลาออกในขณะที่ยังมีพันธะผูกพันกับการกู้ยืมเงินของกลุ่มฯ ไม่ได้ เมื่อทางกลุ่มฯ เห็นว่า ทั้งผู้กู้และผู้ค้ำประกันไม่สามารถรับผิดชอบเงินที่ผู้กู้ยืมไป จากกลุ่มฯ ได้ หรือไม่ตามไปชำระหนี้ที่มีผู้อื่นอาจชำระแทน หรือโดยปล่อยให้เป็นภาระ ของผู้อื่น ทางกลุ่มฯ จะพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอน ๆ ละไม่เกิน 1 เดือน ดังนี้
- ขั้นตอนที่ 1 เตือนทั้ง "ผู้กู้" และ "ผู้ค้ำประกัน" ด้วยวาจา หรือหนังสือ
  - ขั้นตอนที่ 2 ขึ้นชื่อผู้กู้ บนป้ายคนไร้สัญจะ เพื่อประกาศให้สมาชิกทั้งหมดได้รับทราบ ป้องกันการไปก่อความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น
  - ขั้นตอนที่ 3 หักเงินฝากสะสมของผู้กู้ ชำระหนี้สินที่มีอยู่ ถ้ายังไม่ครบจะหักเงินฝาก สะสมของ "ผู้ค้ำประกัน" ทั้งสองคน ถ้ายังไม่ครบ จะหักเงินฝากสะสมของสมาชิกที่มี ความผูกพันหรือคนในครอบครัวของผู้กู้และผู้ค้ำประกันมาชำระก่อนจนกว่าจะครบ
  - ขั้นตอนที่ 4 นำตัวแทนของสมาชิกทุกครอบครัวตามไปทวงถาม ถึงบ้านหรือที่ทำงาน สมาชิกครอบครัวใดไม่ไปร่วม ทางกลุ่มฯ จะพิจารณาหักเงินหุ้นของทุกคนในครอบครัว นั้นๆ ที่ฝากไว้กับกลุ่มฯ มาชำระหนี้ของผู้ที่ขาดส่งเงินกู้คืน หรือปรับจากเงินปันผล หรือ ลด หรือตัดสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่จะพึงได้รับจากกลุ่มฯ
  - ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการตามกฎหมาย และสัญญาที่ได้ทำไว้กับกลุ่มฯ
7. ในขั้นตอนที่ 3 ผู้กู้ ถือว่าหมดสถานะภาพการเป็นสมาชิกของกลุ่มฯ ส่วนผู้ค้ำประกัน และสมาชิกที่มีความผูกพันหรือคนในครอบครัวของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน ถ้าถูกหักเงิน ฝากสะสมชำระหนี้สินจนหมดบัญชี ถ้าไม่ฝากเงินสะสมทรัพย์ 2 เดือนติดต่อกัน ถือว่า หมดสภาพการเป็นสมาชิกของกลุ่มฯ แต่ถ้ายังฝากเงินสะสมทรัพย์อยู่อย่างต่อเนื่อง จะ ยังถือว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มฯ อยู่ แต่ถ้าทางกลุ่มฯ ยังแก้ไขปัญหามาระหนี้สินที่ผูกพัน อยู่ยังไม่หมด เงินที่ฝากมานั้นจะถูกหักชำระหนี้ทุกเดือน จนกว่าทางกลุ่มฯ จะได้เงินที่ กู้ยืมไป พร้อมเงินค่าบำรุงจนครบ
8. ในขั้นตอนที่ 5 ถ้าคณะกรรมการสามารถฟ้องเรียกร้องเงินต้น พร้อมค่าบำรุงค่าเสียหาย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ทั้งหมดได้ ทางคณะกรรมการจะพิจารณาคืนเงินหุ้นให้กับผู้ ที่เกี่ยวข้องในครอบครัวของผู้ค้ำประกัน และครอบครัวของผู้กู้ และผู้ค้ำประกัน ให้ ได้มากที่สุดเท่าที่จะคืนให้ได้
9. ผู้ที่จะทำหน้าที่ในการแจ้งความฟ้องร้อง ในข้อที่ 7 ขั้นตอนที่ 5 อาจเป็นกรรมการ หรือ สมาชิกคนใดคนหนึ่งของกลุ่มฯ ที่ได้รับมอบหมายและเห็นชอบจากคณะกรรมการกลุ่ม

สิทธิประโยชน์ที่สมาชิกพึงจะได้รับจาก "กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์"

1. สามารถขอยืมเงินจากกลุ่มได้ เมื่อจำเป็น
2. เป็นสมาชิกครบ 1 ปี จะรับเงินปันผลคืนให้ตามสัดส่วนเงินหุ้นที่ฝากไว้ทุกปี
3. เป็นสมาชิกครบ 1 ปี ขึ้นไป จะได้รับสวัสดิการจากกลุ่มฯ คือ
  - เมื่อเจ็บป่วยต้องนอนพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล ไม่ว่าจะกรณีใดๆ
  - เมื่อประสบภัยธรรมชาติต่างๆ เช่น ว่างตภัย , อุทกภัย , อัคคีภัย , เป็นต้น ยกเว้นเป็นการประสบภัยกันถ้วนหน้า
  - ถ้าเป็นนักเรียน นักศึกษา มีโอกาสได้รับการพิจารณาทุนการศึกษาให้ตามแต่ทางคณะกรรมการจะพิจารณาเห็นสมควรในแต่ละปี
  - เด็กตั้งแต่แรกเกิด ถ้าผู้ปกครองฝากเงินออมให้อย่างต่อเนื่อง ทางคณะกรรมการจะพิจารณาสมทบเป็นทุนการศึกษาให้อีกส่วนหนึ่ง เมื่อถึงวันเวลาที่สมควร
  - เมื่อชราภาพ ทูพพลภาพ พิกัด ไม่มีสมรรถนะที่จะช่วยเหลือตนเองได้
  - เมื่อเสียชีวิต ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ
4. สมาชิกที่เข้ามาก่อนจะได้รับการพิจารณาเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้ทุกปี คนเข้าก่อน จะได้สิทธิประโยชน์มากกว่าสมาชิกที่เข้าทีหลัง
5. สมาชิกทุกคนมีสิทธิ์ และสามารถขอตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการฯ ได้ทุกวันทำการ หรือแจ้งให้กรรมการตรวจสอบ หรือผู้ใหญ่บ้าน แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบได้
6. กรรมการบริหารกลุ่มฯ จะต้องเป็นสมาชิกของกลุ่มฯ (เว้นแต่กรรมที่ปรึกษา) และได้มาจากการคัดเลือกของสมาชิกในกลุ่มฯ เว้นแต่กรรมการรุ่นที่ ๑ อาจได้มาจากการขับเคลื้อนและร่วมอุดมการณ์สัจจะฯ และกรรมการฯ มีวาระ ๑ ปี เมื่อครบ ๑ ปี จะต้องมีการคัดเลือกใหม่ ซึ่งอาจเป็นกรรมการชุดเดิมก็ได้
7. ถ้ากรรมการฯ ที่ดำเนินงานบริหารกลุ่มฯ ทำผิดระเบียบฯ เองจะต้องถูกปรับเพิ่มเป็น 5 เท่าของสมาชิกทั่วไป
8. กรรมการที่มีพฤติกรรม ไม่ซื่อสัตย์ ไม่โปร่งใส ในการทำงาน หรือละเลยในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่มฯ เมื่อพ้นตำแหน่งไปแล้ว ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ห้ามเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการบริหารจัดการกลุ่มฯ อย่างน้อย 5 ปี ถ้ามีพฤติกรรมไม่ดี ครบ 5 ปี ก็ไม่ควรให้เข้ามามีส่วนร่วมบริหารกลุ่มฯ

หมายเหตุ

- สมาชิก รุ่นเดียวกันอาจได้สิทธิประโยชน์มากน้อยต่างกัน ขึ้นอยู่กับความมีคุณธรรมมากน้อยเพียงใด เช่น การให้ความร่วมมือในกิจกรรมของกลุ่มฯ ความมีสัจจะ สามัคคี มีวินัย ไม่เห็นแก่ตัว ไม่พัวพันอบายมุข เป็นต้น
- สมาชิกที่มีความประพฤติเสียหาย เช่น ไม่ให้ความร่วมมือกับกลุ่มฯ ทำผิดกฎหมาย ศีลธรรมประเพณีอันดีงาม หรือพัวพันกับอบายมุขต่าง ๆ ก่อการทะเลาะวิวาท สร้างความเดือดร้อนแก่ชุมชนไม่ว่ากรณีใด อันเป็นที่ประจักษ์แก่ชุมชน หรือมีองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น กรรมการหมู่บ้าน เป็นต้น ขอความร่วมมือมา อาจถูกลด หรือตัดสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่พึงจะได้รับจากกลุ่มฯ และจะถูกบันทึกประวัติกรรมไว้ในสมุดบันทึก วุฒิ ปวส.(ประวัติเสีย) เพื่อประกอบการพิจารณา ในการให้สวัสดิการต่าง ๆ ทั้งการกู้ยืม และยามเจ็บ ยามจาก

ทั้งนี้เป็นกฎระเบียบปฏิบัติ ที่ได้ประยุกต์มาจากของวัดไร่ล้าม จังหวัดตราด และ ประสบการณ์จริง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันมา เพื่อนำไปใช้เป็นบรรทัดฐาน/เป็นกฎระเบียบของการดำเนินงานของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ ของแต่ละกลุ่ม / หมู่บ้าน ในเครือข่าย ส่วนแต่ละกลุ่ม/หมู่ จะมีวิธีการปฏิบัติ หรือเพิ่มเติมกฎระเบียบ ในการป้องกัน แก้ไขปัญหา หรือสร้างพัฒนาการของกลุ่มฯ ให้มากกว่านี้ ให้ขึ้นอยู่กับแต่ละกลุ่ม/หมู่บ้าน ข้อสำคัญคือการมีส่วนร่วมของสมาชิก ซึ่งอาจเป็นแบบอย่างในการพัฒนาการของสมาชิกเครือข่ายฯ ต่อไป

ลงชื่อ.....

(พระครูสมุหวิเชียร คุณธัมโม)

ประธานที่ปรึกษา

ระเบียบสัจจะสวัสดิการวันละ ๑ บาท

กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

- 1 สถานที่ทำการของกองทุนตั้งอยู่ ณ 94 หมู่ที่ 3 วัดเจดีย์แม่ครัว ต.แม่แฝกใหม่ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ และกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ทุกหมู่บ้าน ในตำบลแม่แฝกใหม่ ที่เป็นสมาชิกเครือข่ายกองทุนฯ สามารถดำเนินการได้ทุกกลุ่มฯ ซึ่งจะมีการเชื่อมโยงกันเป็นกองทุนสวัสดิการตำบลแม่แฝกใหม่
- 2 สมาชิกสัจจะสวัสดิการวันละ ๑ บาท ของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ รับสมัครสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลแม่แฝกใหม่ เท่านั้น ยกเว้นในกรณีที่มีสมัครเป็นสมาชิกแล้ว และได้ย้ายไปอยู่นอกตำบลฯ
- 3 การรับสมัครเปิดรับสมัครทุกวันทำการของกองทุน ทุกวันที่ 3 ของทุกเดือน ณ ที่ทำการกองทุนฯ
  - ~ รับสมัครประชาชนคนทุกเพศทุกวัย ตั้งแต่แรกเกิด ไม่ถึง 60 ปี
  - ~ ในกรณีที่มีอายุมากกว่า 60 – 70 ปี จะต้องมียาพาทที่จะรับผลประโยชน์สวัสดิการการตาย เข้าร่วมสมัครเป็นสมาชิกด้วยอย่างน้อยอีก 1 คน ถ้าไม่มียาพาท จะได้รับสวัสดิการเจ็บอย่างเดียว
  - ~ ในกรณีที่มีอายุมากกว่า 70 ปีขึ้นไป จะต้องมียาพาทที่จะรับผลประโยชน์สวัสดิการการตาย เข้าร่วมสมัครเป็นสมาชิกร่วมอย่างน้อยอีก 2 คน ถ้าไม่มียาพาท จะได้รับสวัสดิการเจ็บอย่างเดียว
- 4 การสมัครเป็นสมาชิก จะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมแรกเข้า ๒๐ บาท และจ่ายเงินสวัสดิการวันละ ๑ บาท ทุกเดือน ๆ ละ ๑ ครั้ง ตามจำนวนวันของเดือนนั้น ๆ
- 5 ถ้าสมาชิกคนใดขาดฝากเงินต่อเนื่อง 3 เดือน โดยไม่ได้แจ้งเหตุ ให้ถือว่าหมดสมาชิกภาพของกองทุนสวัสดิการตำบลแม่แฝกใหม่
- 6 เมื่อเป็นสมาชิกครบ ๖ เดือน เริ่มจ่ายสวัสดิการ คือ
  - 6.1 เกิด
    - ~ ให้รับขวัญลูก 500 บาท(แรกเกิด)
    - ~ แม่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลได้คืนละ 100 บาท ไม่เกิน 500 คืน หรือมากกว่าตามเงื่อนไขสวัสดิการ การเจ็บ/นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล
    - ~ เมื่อลูกเกิดภายใน 6 เดือน ถ้าพ่อแม่ผู้ปกครอง เปิดบัญชีฝากสวัสดิการให้กับลูกที่เกิดทางกองทุนฯ จะสมทบให้ล่วงหน้าก่อนนับตั้งแต่วันที่เกิด 6 เดือน

6.2 แก่/ชรา

~ เป็นสมาชิกตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป มีอายุตั้ง 60 ปีขึ้นไป ได้บำนาญเดือนละ 300 บาท (และจะมีการทบทวนเงินบำนาญในทุก ๆ 5 ปี)

~ (เฉพาะผู้ที่มีอายุเกิน 60 ปี ที่สมัครเข้าสมาชิกรุ่น ปี พ.ศ. 2548 เป็นสมาชิกครบ 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป ทางกองทุนจะยกเว้นการฝากเงินสวัสดิการ ส่วนสวัสดิการจะได้เทียบเท่ากับสมาชิกทั่วไป ตามอายุการเป็นสมาชิก)

6.3 เจ็บ/ป่วย นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

~ เป็นสมาชิกครบ 6 เดือน ได้คืนละ 100 บาท ให้ไม่เกินให้ 5 คืน/ปี หรือไม่เกิน 500 บาท/ปี

~ เป็นสมาชิกครบ 1 ปีขึ้นไป ได้คืนละ 100 บาท ให้ไม่เกินให้ 10 คืน/ปี หรือไม่เกิน 1,000 บาท/ปี

6.4 ตาย

~ เป็นสมาชิกครบ 180 วัน หรือ 6 เดือน ตาย ได้ค่าทำศพ 2,500 บาท

~ เป็นสมาชิกครบ 365 วัน หรือ 1 ปีขึ้นไป ตาย ได้ค่าทำศพ 5,000 บาท

6.5 ทุนการศึกษา

~ นักเรียนระดับมัธยมปลาย หรือนักศึกษาระดับ ปวส/ปริญญาตรี ที่เป็นสมาชิกกองทุนต่อเนื่อง 5 ปีขึ้นไป สามารถกู้ยืมเพื่อการศึกษาได้โดยไม่ต้องมีค่านำร่องไม่เกิน 10,000 บาท ขึ้นอยู่กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก แต่ต้องมีผู้ปกครองยินยอมและรับรองได้ด้วย และต้องทยอยส่งคืน โดยใช้ระเบียบการกู้ยืม และการส่งคืนของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์

6.6 สวัสดิการเงินกู้ยืม และตายคงค้างหนี้สินที่จะต้องชำระกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ในเครือข่าย คือ

สมาชิกของกองทุนสวัสดิการ ได้กู้ยืมเงินจากกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ ที่เป็นสมาชิกเครือข่ายกองทุนสวัสดิการตำบลแม่แฝกใหม่ และได้กู้ยืมไปแล้วนานกว่า 6 เดือนขึ้นไป ถ้าตายไปในขณะที่ยังคงค้างชำระหนี้สินที่กู้ยืมจากกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ไม่หมด ทางกองทุนจ่ายชดใช้หนี้สินที่ค้างชำระนั้นให้ โดยอาจจ่ายชดใช้ให้ครั้งเดียว หรือทยอยจ่ายให้ตามเงื่อนไขของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ ก็ได้ ไม่เกิน 10,000 บาท ดังนี้

- 1) เป็นสมาชิกครบ 2 ปีขึ้นไป กองทุนฯ จ่ายให้ไม่เกิน 2,000 บาท
- 2) เป็นสมาชิกครบ 4 ปีขึ้นไป กองทุนฯ จ่ายให้ไม่เกิน 4,000 บาท

- 3) เป็นสมาชิกครบ 6 ปีขึ้นไป กองทุนฯ จ่ายให้ไม่เกิน 6,000 บาท
  - 4) เป็นสมาชิกครบ 8 ปีขึ้นไป กองทุนฯ จ่ายให้ไม่เกิน 8,000 บาท
  - 5) เป็นสมาชิกครบ 10 ปีขึ้นไป กองทุนฯ จ่ายให้ไม่เกิน 10,000 บาท
- 7) ทุนประกอบอาชีพ / สาธารณะสงเคราะห์ / สาธารณะประโยชน์ ยังไม่ได้มีการหารือ และพัฒนาการกันต่อไป
- 8) สวัสดิการคนทำงาน หมายถึง แกนนำกลุ่มองค์กรระดับตำบลฯ และคนทำงานด้วยจิตอาสาเป็นที่ประจักษ์ ที่ทางกองทุนได้ขึ้นบัญชีไว้ โดยที่ไม่ได้มีส่วนสทบกองทุนฯ ทางกองทุนจะดูแลสวัสดิการในเบื้องต้น คือ
- เจ็บป่วย นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล จ่ายสวัสดิการให้คืนละ 100 บาทไม่เกิน 5 คืนปี
  - ตาย ช่วยค่าทำศพ 2,500 บาท

ระเบียบสวัสดิการนี้ เป็นเบื้องต้น บนพื้นฐานการเรียนรู้ เพื่อการพึ่งพาตนเองของชุมชน ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลง และมีพัฒนาการร่วมกันอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยจะต้องมีการทบทวนปรับปรุงกฎระเบียบ ทั้งในด้านการบริหารจัดการ และการจัดสวัสดิการที่สมาชิกของกองทุนพึงได้พึงมี อย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี ซึ่งจะมีการประชุมสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนทุกคน

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(พระครูสมุห์วิเชียร คุณธมฺโม)

แก้ไขปรับปรุง 30 พฤษภาคม 2552

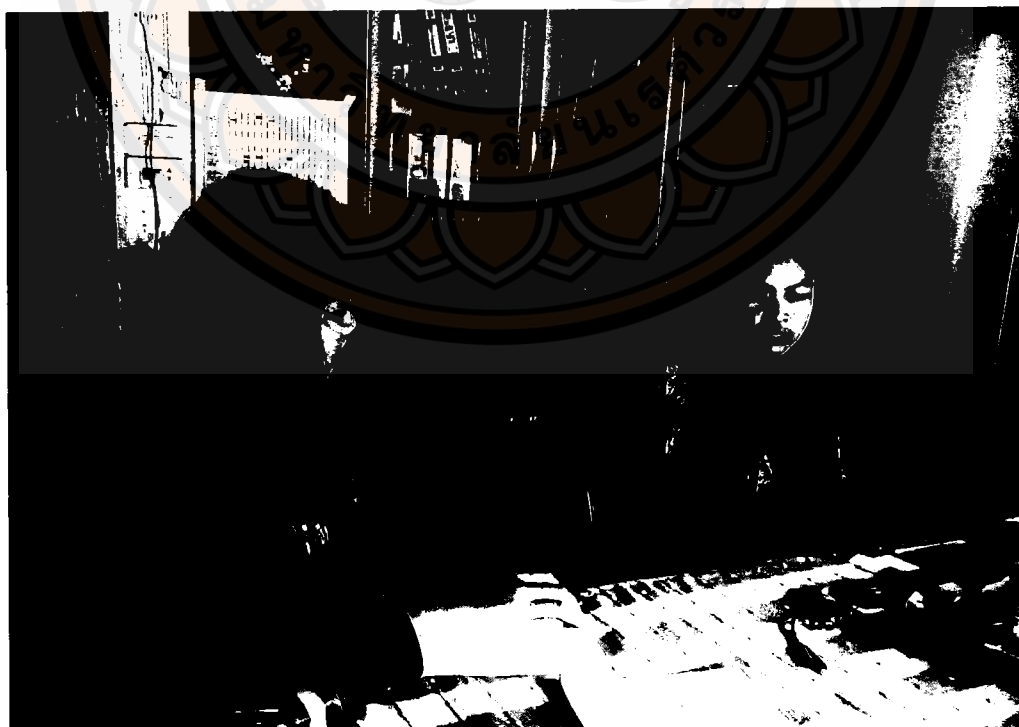
หมายเหตุ

สวัสดิการคนทำงานอาสา ผู้นำ ผู้ด้อยโอกาส สมาชิกสมทบ จะมีการกำหนดระเบียบว่าด้วยระเบียบการจัดสวัสดิการ ของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ต่างหาก ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการอยู่

รูปภาพประกอบการศึกษา

สัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

สัมภาษณ์สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่

เข้าร่วมเก็บข้อมูลกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่แฝกใหม่ร่วมกับเจ้าหน้าที่วิจัยจังหวัดเชียงใหม่